PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb postale I gruppo - Cena 40 lir | Leto XXI. Št. 285 (6263) | TRST, sreda 1. decembra 1965

Nasprotujoči si komentarji o izidu delnih upravnih volitev

Podaljšali bodo za šest mesecev zaporo stanovanjskih najemnin?

V četrtek v poslanski zbornici debata o zunanji politiki
Pogajanja o delovni pogodbi uslužbencev v električni industriji

RIM, 30. — Pod predsedstvom Mora so se dopoldne sestali v palači Ghigi zainteresirani ministri, ki so razpravljali o stanovanjskih najemninah. Po sestanku je minister za proračun Pieraccini izjavil: «Na sestanku smo razpravljali o nadaljnji proučitvi ukrepov, ki jih namerava sprejeti vlada glede najemnin.»

Vpr.: «Kdaj bodo izdelani ti ukrepi?»

Odg.: «V prihodnjih dneh se bomo še dvakrat sestali, ker gre za dva ukrepa: podaljšanje sedanjega omejevalnega sistema in ukrep o bistvu vprašanja.»

Vpr.: «Koliko časa bo trajalo podaljšanje?»

Odg.: «Nismo še določili. Vendar je vlada mnenja, naj bi šlo za šest mesecev.»

Vpr.: «Kdaj bo o ukrepih razpravljal ministrski svet?»

Odg.: «Glede podaljšanja na prihodni seji, saj je načrt dokončan. Glede bistvenih vprašanj pa verjetno kasneje, ker je treba proučevanje nadaljevati.»

Iz teh odgovorov torej izhaja, da je vlada sklenila za šest mesecev podaljšati sedanji sistem zapore stanovanjskih najemnin in da se še ni dokončno odločila, katero pot bo ubrala pri reševanju tega zapletenega in delikatnega gospodarskega vprašanja. Poudarek o nujnosti nadaljnjega proučevanja bistva vprašanja pa pravzaprav odraža trenja v okviru vladne koalicije, saj je znano, da so med PSI in KD občutne razlike in da se čujejo po eni plati zahteve po popolni liberalizaciji najemnin, po drugi pa se zahteva uvedba «pravičnih najemnin».

Izid delnih upravnih volitev, ki so se nanašale na tri pokrajinske svete in na večje število manjših občin, so v ospredju komentarjev političnih strank, čeprav so rezultati tako razdrobljeni in med seboj težko primerljivi, da ni na njih osnovi mogoče ugotoviti realnih premikov volivcev. Zato lahko tudi na osnovi podrobnejših podatkov o občinskih volitvah potrdimo že naše včerajšnje ugotovitve: na volitvah ni prišlo do večjih premikov glasov, prišlo je do nadaljnjega razkroja skrajne desnice in na tej osnovi do konsolidacije liberalcev (ki pa niso več bistveno napredovali). KD je ohranila svoje pozicije. PSDI je skoro povsod nekoliko napredovala, PSI še vedno občuti razkol PSIUP, vendar so se glasovi PSIUP in PSI skupaj vzeto zvišali, KPI je ohranila svoje glasove, čeprav je ponekod zabeležila padec.

V zvezi z izidi je tajništvo KPI izdalo sporočilo, v katerem pravi, da so bile na volitvah «v celoti utrjene volilne pozicije KPI in njen širok vpliv na množice». Na splošno dokazujejo izidi, da se niso utrdile vladne pozicije, ki so se, prav obratno, ošibile.

Namestnik tajnika PSI Brodolini je ugotovil, da se je v večini občin prvikrat volilo po razkolu in ustanovitvi PSIUP. Če se to upošteva, se lahko reče, da je PSI utrdila svoje pozicije kljub težavam volilne kampanje in osredotočenim napadom na PSI. Pomembni sta splošni ugotovitvi, da je PSI še nadalje odločilni element demokratičnega ravnotežja in da se večina volivcev obrača k levemu centru, od katerega zahteva hitrejše in odločnejše uresničitve.

Tajnik PSDI Tanassi pravi, da je njih stranka v treh pokrajinah zvišala glasove od 36.120 na 40.104, kar potrjuje politiko socialističnega združevanja.

V četrtek popoldne se bo v poslanski zbornici pričela debata o zunanji politiki na osnovi vprašanj raznih poslancev glede atomske oborožitve, specialnih sporazumov med vojaškim poveljstvom in NATO, italijanskega stališča do vstopa Kitajske v OZN ter končno glede Vietnama. Predvidevajo, da bo predsednik vlade Moro odgovoril že v četrtek zvečer, ali pa [illegible] zasedanju poslanske zbornice v petek.

Skupina komunističnih poslancev je glede zunanjepolitičnih vprašanj vložila interpelacijo na predsednika vlade, v kateri zahteva pojasnila o ozadju stališča italijanske delegacije v OZN, o stališču vlade do Vietnama in o pobudah, ki jih namerava sprejeti v interesu neodvisnosti narodov in miru.

V četrtek bi se moral sestati izvršni odbor PSI, so pa sestanek preložili na petek, prav zaradi predvidene razprave o zunanji politiki v poslanski zbornici.

V senatu so odobrili zakonski dekret v korist tekstilni industriji volnenih prediv, ki je bil že uveljavljen in katerega mora sedaj dokončno sprejeti še poslanska zbornica. V poslanski zbornici pa so govorili o izredno težavnem položaju večine občin na Siciliji, ki so tik pred bankrotom, saj ne plačujejo niti rednih plač uslužbencem.

Predsednik republike Saragat je danes sprejel predsednika komunističnih skupin v parlamentu sen. Terracinija in posl. Ingraa, ki sta mu obrazložila stališče obeh parlamentarnih skupin glede italijanskega predstavništva v evropskem parlamentu in ki sta poudarila resnost sedanjega položaja.

Sinoči se je na izredni seji sestal občinski svet Aoste, ki je z 21 glasovi odobril nezaupnico sedanji občinski upravi, za katero so glasovali svetovalci KPI in Unione Valdotâine. Za nezaupnico je glasoval tudi edini desničarski liberalni svetovalec, ki je izjavil, da njegov glas ni bil «niti zahtevan niti željen». Nezaupnico so vložili že pred desetimi dnevi, ko po odstopu dveh socialističnih odbornikov in s tem po spremembi odnosa sil v občinskem svetu, komunistični župan ni podal ostavke. Predvideva se, da bo do podobnega premika prišlo tudi v okviru deželnega sveta, kjer nameravajo stranke levega centra predložiti še ta teden nezaupnico. Položaj v Aosti je zapleten tudi zaradi dveh na videz dokaj nepomembnih dogodkov: demokristjanskih špekulacij z igralnico in škandala v zvezi s študentom, ki se je sam proglasil, da je prejel nagrado 50 milijonov lir za literarna dela.

V zvezi z zaključkom vatikanskega koncila je predsednik depublike Saragat priredil sprejem, katerega se je udeležilo okoli 1.500 povabljencev in med njimi številni koncilski očetje, vidni predstavniki Vatikana, predsednik vlade Moro, predsednika senata in poslanske zbornice ter diplomatski predstavniki akreditirani pri Vatikanu in italijanskem zunanjem ministrstvu.

Danes so se dvakrat sestali sindikalni predstavniki s predstavniki ENEL in drugih električnih družb ter pričeli razgovore o obnovitvi delovne pogodbe za uslužbence električnih podjetij. Pogajanja so se pričela na posredovanje ministrstva za delo in se bodo nadaljevala na ministrstvu jutri ob 10. uri.

NOVI DELHI, 20. — Indijski minister za obrambo Čavan je izjavil parlamentu, da se kitajske čete zbirajo na meji z Indijo ter da so še prej zgradile veliko število cest med vojaškimi postojankami na meji in poveljniškimi centri v Tibetu. Minister je izjavil, da je nevarnost velika in dejanska, in zaradi tega je Indija sprejela potrebne ukrepe.

Stewart in Gromiko začela posvetovanja

MOSKVA, 30. — Davi so se v sovjetskem zunanjem ministrstvu začeli uradni pogovori med britanskim zunanjim ministrom Stewartom in Gromikom. Prvi pogovor je trajal tri ure. Ministra sta govorila o razorožitvi, predvsem pa o ukrepih proti širjenju jedrskega orožja. O tem bosta nadaljevala posvetovanja. Agencija Tass poroča, da so govorili o mednarodnih vprašanjih skupnega interesa in o vprašanjih, ki so povezana z odnosi med obema državama.

Stewart se je pozneje udeležil kosila z Gromikom, popoldne pa je obiskal predsednika prezidija vrhovnega sovjeta Mikojana. Posvetovanja se bodo nadaljevala jutri. Predvideva se nov sestanek med Gromikom in Stewartom ter Stewartov sestanek s Kosiginom in z Brežnjevom.

V poučenih krogih britanske delegacije pravijo, da sta ministra danes predvsem ponovila vsak svoje mnenje glede ukrepov proti širjenju jedrskega orožja. Pri tem je Gromiko ponovil, da Sovjetska zveza nasprotuje, da bi Zahodna Nemčija imela dostop do jedrskega orožja. Jutri bosta Stewart in Gromiko govorila tudi o evropski varnosti, o nemški združitvi, o jugovzhodni Aziji in o Združenih narodih. Zatem pa bosta govorila o odnosih med obema državama. Predvideva se, da bodo pojutrišnjem podpisali sovjetsko britanski konzularni sporazum.

PO OBISKU V JUŽNEM VIETNAMU

McNamara: Pot bo dolga in težavna
Hanoj: ZDA začenjajo nevarno avanturo

Novi napadi osvobodilne vojske v raznih krajih - Ameriške in vietnamske čete so se umaknile iz doline Ja Drang in s področja Plei Me

WASHINGTON, 30. — Ameriški tajnik za obrambo McNamara se je vrnil v Washington iz Vietnama. Časnikarjem je izjavil, da je «Severni Vietnam potrojil infiltracijo mož na jug». Dejal je, da mesečno prihaja na jug 4500 mož, med monsumi pa 1500 mož mesečno

Dalje je McNamara trdil, da je glavni smoter ameriških bombnih napadov bombardirati «komunistične dohodne poti», in je pripomnil, da bodo bombardiranje še okrepili. Minister ni hotel povedati, koliko ameriških vojakov bodo lahko še poslali v Vietnam. Izjavil je samo, da «bo pot, ki jo bo treba prehoditi, dolga in težavna».

Po mnenju obveščenih krogov se bo število ameriških vojakov v Vietnamu zvišalo do konca leta na 200.000 in morda na še več. Zvedelo se je, da je general Westmoreland zahteval ne samo nove vojake temveč tudi, naj jih hitreje pošiljajo.

V Washingtonu je demokratični senator Russell ponovil, da bi morali bombardirati severnovietnamsko pristanišče Hajfong. Demokratični senator Tydings pa je izjavil, da bi bombardiranje obljudenih in industrijskih centrov v Severnem Vietnamu moglo pripeljati do tretje svetovne vojne.

Iz Canberre poročajo, da je bivši tajnik avstralskega poslaništva v Moskvi Clark odstopil, ker nasprotuje avstralski politiki v Vietnamu. Dejal je, da je ta politika škodovala Avstraliji v očeh nevezanih azijskih držav.

Uradni predstavnik severnovietnamskega zunanjega ministrstva je v zvezi z obiskom McNamare v Vietnamu izjavil, da začenjajo ZDA novo skrajno nevarno avanturo v Vietnamu. V Peking je sinoči severnovietnamski predstavnik izrekel prepričanje, da bodo Američani v Vietnamu poraženi. Hanojski predstavnik je dejal, da je treba doseči popolno zmago in združiti Vietnam.

Dva ameriška vojaka, ki ju je osvobodilna vojska izpustila na svobodo v nedeljo blizu kamboške meje, sta danes na tiskovni konferenci v Pnom Penhu izjavila, da bosta ob povratku v ZDA zapustila vojsko in obrazložila Američanom dejansko stanje v Vietnamu. Pripomnila sta, da nimajo ZDA nič kaj dobiti v Vietnamu in da je nemogoče, da bi zmagali. Kakor je izjavil predstavnik osvobodilne vojske, so ameriška vojaka izpustili v zvezi z valom ljudskih protestov v ZDA proti vojni v Vietnamu.

Včeraj je osvobodilna vojska izpustila 144 kilometrov jugozahodno od Sajgona 24 sajgonskih vojakov.

Ameriški predstavnik je sporočil, da so od začetka vojne zgubile ZDA nad Severnim in Južnim Vietnamom 213 letal. V tem niso všteti helikopterji ter letala, ki so bila uničena na tleh, ter letala, ki so se ponesrečila. 148 letal od skupnih 213 je bilo sestreljenih nad Severnim Vietnamom. Kakor je znano, objavljajo v Severnem Vietnamu podatke, ki kažejo mnogo večje izgube ameriških letal.

Enote osvobodilne vojske so davi napadle taborišče sajgonske vojske blizu kamboške meje. Po sajgonskih poročilih je med spopadi padlo sto partizanov, izgube med sajgonsko vojsko pa niso znane. Večji ali manjši spopadi so bili v številnih krajih Južnega Vietnama. V pokrajini Binh Dinh je skupina sajgonskih vojakov, ki je šla na pomoč drugim vojakom, padla v zasedo. S to skupino so zgubili vsak stik in ni znano, kakšne so njene izgube. Vojaške operacije se nadaljujejo tudi na sektorju plantaže Michelin. Ameriški bombniki «B-52» so danes bombardirali v več presledkih tri sektorje na tem področju, kjer so partizani v soboto uničili dva ameriška bataljona. Uradno niso še javili sajgonskih izgub. Medtem so ameriške in vietnamske čete evakuirale dolino Ja Drang in sektor Plei Me, kjer so bili nedavno krvavi spopadi. Ameriška letala so nadaljevala tudi bombardiranje Severnega Vietnama.

Chauvelov sestanek s Čuenlajem

PEKING, 30. — Francoski diplomat Jean Chauvel se je včeraj pogovarjal več kot tri ure s Čuenlajem. Spremljal ga je francoski poslanik v Pekingu. Chauvel je poznejе izjavil, da sta s Čuenlajem govorila o Evropi, Aziji, jugovzhodni Aziji in Združenih narodih. Dodal je, da je Čuenlaj obrazložil že znana kitajska stališča. Pri tem je poudaril, da se je sestal s Čuenlajem privatno. Poudaril je tudi prisrčnost pogovora in Čuenlaj je posebej omenil njun prejšnji sestanek v Ženevi, kjer je Chauvel zastopal Francijo na pogajanjih za Vietnam in Laos. Čuenlaj mu je sporočil, da bo v sredo ali petek obiskal francosko razstavo v Pekingu. Chauvel bo obiskal tudi Hanoj.

NA POVABILO AVSTRIJSKEGA PREDSEDNIKA

TITO OBIŠČE AVSTRIJO

Titov predgovor za knjigo «Jugoslavija včeraj in danes», ki je izšla v založbi moskovske «Pravde»

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 30. — Predsednik SFRJ Josip Broz Tito je z zadovoljstvom sprejel vabilo zveznega predsednika republike Avstrije Franza Jonasa, da obišče Avstrijo. Točen datum obiska bo določen po diplomatski poti.

Predsednik Tito v uvodnem članku za knjigo «Jugoslavija včeraj in danes», ki je ob državnem prazniku Jugoslavije izšla v založbi moskovske «Pravde», ugotavlja, da ima prijateljstvo med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo globoke korenine, prekaljene v skupni borbi med drugo svetovno vojno, ter izraža prepričanje, da je socialistični družbeni sistem trajna in najtrdnejša osnova, najmočnejša vez medsebojnega razumevanja in prijateljstva in vsestranskega sodelovanja, ki se uspešno razvija v obojestransko korist.

Ko je navedel nekatere podatke o povojnem razvoju v Jugoslaviji, Tito ugotavlja, da je te rezultate bilo moč doseči samo v socialističnih družbenih odnosih in da je sistem družbenega samoupravljanja vir vseh uspehov Jugoslavije «Narodi Jugoslavije in Sovjetske zveze,» poudarja Tito, «so trdno odločeni storiti vse, kar je v njihovi moči, da se ohrani mir, ker se zavedajo, da je edino v miru mogoče izkoristiti dosežene pridobitve in jih nadalje razvijati. Zato je dolžnost vseh naprednih sil, posebno pa še socialističnih in novoosvobojenih držav, da se zavzemajo za krepitev OZN, za utrditev politike aktivne koeksistence, za odstranitev politike sile, s katero reakcionarne in imperialistične sile ogrožajo mir.»

Tito na koncu ugotavlja, da so sedanji uspehi socialističnih držav najboljši dokaz vitalnosti in prednosti socialistične družbenega sistema in da socializmu niso potrebne vojne, temveč edino miren razvoj. Zato so interesi socialističnih sil tesno povezani z interesi vseh miroljubnih narodov, ki streme po nadaljnjem napredku v miru.

Predsednik republike maršal Tito je ob dnevu republike prejel brzojavne čestitke od vseh voditeljev držav, s katerimi Jugoslavija vzdržuje diplomatske odnose. Med čestitkami je tudi naslednja brzojavka predsednika Italijanske republike Giuseppa Saragata: «Ob jugoslovanskem državnem prazniku vas prosim, gospod predsednik, da sprejmete iskrene želje, ki jih izražam v imenu italijanskega ljudstva za bodočnost Socialistične federativne republike Jugoslavije kakor tudi za vašo osebno srečo».

Voditelji diplomatskih vezi afriških držav v Jugoslaviji so danes s skupno izjavo obsodili enostranski sklep bele manjšine o razglasitvi neodvisnosti v Južni Rodeziji in ugotavljajo, da je smoter tega sklepa držati prebivalstvo Rodezije v suženjskem položaju Zastopniki afriških držav v Beogradu izjavljajo, da se bodo afriški narodi z vsemi sredstvi borili za osvoboditev afriških voditeljev v Rodeziji, za vzpostavitev zakonitih pravic narodov Zimbabve. Afriški diplomati istočasno izražajo zahvalo in priznanje narodom in vladi Jugoslavije za razumevanje in pomoč narodom Afrike v vprašanju Južne Rodezije.

B. B.

Težavna pogajanja o zaščiti električne centrale v Rodeziji

Kaunda zahteva dejansko in ne samo simbolično zaščito - Smith grozi, da bo ukazal streljati, če bi angleški vojaki prekoračili mejo

LONDON, 30. — Predsednik britanske vlade Wilson je govoril danes v spodnji zbornici. Izjavil je, da se posvetujejo z drugimi prizadetimi vladami glede sankcij proti Rodeziji, kar se tiče izvoza petrolejskih izdelkov. Poudaril je, da bodo sankcije lahko učinkovite, samo če jih bodo izvajale tudi druge države. Davi se je Wilson posvetoval z vodjem konservativne opozicije Heathom.

Domnevajo, da bo Wilson znova govoril jutri v spodnji zbornici in podal izjavo glede pošiljatve angleških čet v Zambijo. Zatrjuje se, da so odhod teh čet odložili v pričakovanju odgovora predsednika Kaunde na zadnje angleške predloge, ki določajo, naj bi letala, ki bi jih poslali v Zambijo, ostala pod angleškim poveljstvom in naj bi se uporabljala samo na ozemlju Zambije, ne da bi prekoračila rodezijsko mejo. Velika Britanija hoče tudi preprečiti, da bi v Zambijo prispeli vojaki arabskih ali afriških držav.

Britanski predstavnik v srednji in vzhodni Afriki McDonald je prišel danes z letalom v Lusako, kamor je prinesel britanski odgovor na zahtevo Kaunde. Nocoj se je sestal s Kaundo. Zdi se, da Kaunda zahteva, naj bi angleška letala mogla leteti nad jezom v Karibi in nad hidrocentralo, če bi Rodezija prekinila dobavljanje električnega toka Zambiji.

Poleg tega zahteva Zambija, naj bi poslali predvsem tudi kopenske enote. Kaunda poudarja, da bi bila glavna naloga teh vojakov ščititi karibski jez. Zaščita ne bo mogoča, če ne bodo mogli vojaki neposredno nadzorovati vseh naprav, ki so prav na meji, in električne centrale, ki je na rodezijskem ozemlju. Današnja pogajanja med Kaundo in Macdonaldom so bila zelo dolga in se niso mogli še sporazumeti. Zaradi tega bo Wilson podal napovedano izjavo morda šele jutri.

Ian Smith je nocoj izjavil, da bi bil pripravljen sestati se s Kaundo in tudi z Wilsonom, «seveda če bi šlo za konstruktiven pogovor». Trdil je, da je Wilson sedaj «bolj daleč» od svojega smotra, da bi povzročil padec njegove vlade, kakor je bil pred tremi tedni. Dalje je Smith dejal, da nima nič proti pošiljatvi britanskih čet v Zambijo, in je pripomnil: «Naš interes je, da v Zambiji vladata red in pravica.» Takoj nato pa je dejal: «Če bodo angleški vojaki kršili naše ozemlje, bomo streljali nanje. Rodezijske oborožene sile so bile obveščene, da ni moč dopuščati neredov ali incidentov.» Smithova vlada je nocoj sporočila, da je ukinila preferenčne carine za britansko blago, ki se uvaža v Rodezijo.

U Tant o resoluciji glede razorožitve

NEW YORK, 30. — Po včerajšnji odobritvi resolucije o sklicanju svetovne konference o razorožitvi, ki je bila izglasovana v skupščini OZN, je glavni tajnik U Tant poudaril, da je sprejeta resolucija v skladu s tradicijo OZN, ki daje bistveno važnost uresničenju konkretnih razorožitvenih ukrepov. Pripomnil je, da bo v skladu z željo skupščine odbor osemnajstorice nujno nadaljeval delo v Ženevi. U Tant je dejal, da je odločilni činitelj v volji vseh vlad, da bdijo, da preprečijo prenagljene ukrepe, ki bi mogli uničiti, kar je sedaj zmernega, s čimer bi mogel izginiti stalni smoter, da se ustavi oboroževalna tekma. U Tant je dalje dejal, da je glavno tajništvo OZN na razpolago pripravljalni komisiji za svetovno konferenco, in je izrekel upanje, da so končno stopili na pot, ki bo človeštvo približal miru.

Hasanova posvetovanja z Erhardom

BONN, 30. — Kancler Erhard je danes sprejel maroškega kralja Hasana, ki je na štiridnevnem uradnem obisku v Bonnu. Govorila sta o odnosih med Marokom in Zahodno Nemčijo ter omenila tudi arabsko-nemško krizo, ki je nastala zaradi navezave diplomatskih odnosov med Bonnom in Izraelom.

Izraelski poslanik v Bonnu je izjavil, da se Izrael ne misli vmešavati v odnose med Zahodno Nemčijo in arabskimi državami in da v zameno pričakuje nekaj podobnega od arabskih držav. Pripomnil je, da bi Izrael pozdravil obnovitev diplomatskih odnosov med Zahodno Nemčijo in arabskimi državami.

Barvna televizija med Moskvo in Parizom

PARIZ, 30. — Danes so prvikrat odigrali med Moskvo in Parizom televizijski prenos v barvah preko sovjetskega telekomunikacijskega satelita «Molnija 1». Prenos je bil po francoskem sistemu «SECAM» in je bil odličen. Prisotni so lahko videli čiste slike, glede barv pa se lahko reče, da so bile podobne barvam iz prvega razdobja filma v barvah.

Moskovski tehniki so izbrali najbolj «pisane» objekte in so tako prikazali dva dokumentarna filma, posvečena Moskvi oziroma Leningradu. Tehniki so prepričani, da je možno celotni sistem predvajanja barvne televizije v kratkem znatno izboljšati.

Med oddajo je sovjetski minister za zveze izjavil, da bo leta 1967, pričela delovati v Moskvi 500 metrov visoka televizijska antena, ki bo omogočila prenos programov po skoro celotnem sovjetskem ozemlju. Poudaril je, da se morajo tehniki truditi, da znižajo stroške za izdelavo televizijskih sprejemnikov v barvah, ki so sedaj približno dvakrat dražji od normalnih. Čestital je nato francoski vladi ob prvi izstrelitvi francoskega satelita

---

RIM, 30. — Kubanski odpravnik poslov je v kubanskem poslaništvu govoril o konferenci treh celin, ki bo od 3. do 10. januarja 1966 v Havani. Izjavil je, da se bo te prve konference narodov Azije, Afrike in Latinske Amerike udeležilo sto delegacij iz držav treh celin. Kot opazovalke bodo povabili nad 50 državnih in mednarodnih organizacij teh treh celin.

DANES

Po sklepu generalne skupščine OZN, da se skliče svetovna konferenca o razorožitvi, je U Tant izjavil, da je glavno tajništvo OZN na razpolago pripravljalni komisiji konference, in je izrazil upanje, da bodo končno stopili na pot, ki bo človeštvo približala miru.

V Riu de Janeiru se je končala druga izredna medameriška konferenca z dolgo izjavo v tridesetih točkah, v katerih je med drugim rečeno, da bodo ustanovili skupno tržišče Latinske Amerike, program gospodarskega sodelovanja pa podaljšali. Poleg tega si bodo ameriške države vzajemno pomagale, ukinile carinske pregrade itd.

Končno je sinoči od petih kandidatov za predsednika francoske republike govoril po televiziji prvič tudi de Gaulle. Dejal je, da opozicijski kandidati ne predstavljajo nič drugega kot stranke četrte republike, ki so pripeljale Francijo na rob propada, in da bi prihod enega od njih na predsedniško mesto pomenil povratek k osovraženi zmedi. Za zunanjo politiko je rekel, da je uvedel politiko neodvisnosti in ravnotežja in akcijo v korist miru «zlasti v Aziji, kjer se vodi absurdna vojna», ter poudaril francosko neodvisnost tudi glede jedrskega orožja. De Gaullov diplomat Chauvel pa je po triurnem pogovoru s Čuenlajem v Pekingu povedal, da sta govorila o Evropi, jugovzhodni Aziji in OZN.

V Moskvi so po prvih razgovorih med Stewartom in Gromikom sporočili, da sta govorila o razorožitvi in o ukrepih proti širjenju jedrskega orožja, danes pa pride na vrsto: evropska varnost, nemška združitev, jugovzhodna Azija in OZN.

Britanski vladni predsednik pa je včeraj povedal, da se Anglija posvetuje z drugimi vladami glede sankcij proti Rodeziji, kar se tiče petrolejskih izdelkov, vendar pa da bodo «sankcije lahko učinkovite, samo če jih bodo vsi izvajali». Pravijo, da so odhod angleških čet v Zambijo odložili, ker čakajo odgovor predsednika Kaunde na angleške predloge. Rasistični predsednik vlade Rodezije Smith je ponovno zagrozil, da bodo njegovi vojaki streljali na Angleže, če bodo ti kršili rodezijsko ozemlje, vendar pa pa da bi bil pripravljen sestati se s Kaundo in tudi z Wilsonom, «če bi šlo za konstruktiven razgovor».

V Južnem Vietnamu so se vojaške operacije na odseku plantaže Michelin nadaljevale, potem ko so partizani prejšnjo soboto uničili dva ameriška bataljona. Partizani nadaljujejo napade tudi v mnogih drugih krajih. Po vrnitvi iz Vietnama v Washington je McNamara izjavil, da bodo bombardiranje Severnega Vietnama še okrepili, neki demokratični senator pa je dejal, da bi bombardiranje obljudenih in industrijskih centrov utegnilo pripeljati do tretje svetovne vojne. Po ameriških vesteh so ZDA izgubile v Vietnamu doslej 213 letal.

VOLILNA KAMPANJA V FRANCIJI

De Gaulle je ostro napadel pet opozicijskih kandidatov

Rekel je, da je treba zagotoviti, da se bo njegova politika nadaljevala tudi za njim - Glede «šestih» je ponovil že znano stališče

PARIZ, 30. — Kakor napovedano, je general de Gaulle govoril po televiziji. To je bil njegov prvi volilni govor. Od vsega začetka je de Gaulle napadel pet opozicijskih kandidatov. Dejal je, da ne predstavljajo nič drugega nego stranke četrte republike, in je pripomnil, da so te stranke pripeljale Francijo na rob prepada.

Pripomnil je: «Naj bodo iluzije, ki jih skušajo širiti ti razni predstavniki, kakršne koli, njihova protislovja, njihove razhajajoče se kombinacije očitno dokazujejo, da bi prihod enega od njih na najvišje mesto nedvomno pomenil povratek k osovraženi zmedi, v kateri je v preteklosti živela država v nesrečo Francije.»

Zatem je de Gaule dejal, da je on zastopal Francijo «nad vsemi nevihtami in nad vsemi interesi». Omenil je svoje delo med vojno in po njej in nato naštel reforme, ki so jih izvedli pod njegovim režimom. Govoril je o vseh ukrepih vlade, da se dvigne ugled Francije, in je dejal, da je glede zunanje politike uvedel «politiko neodvisnosti in ravnotežja in akcijo v korist miru, zlasti v Aziji, kjer se vodi absurdna vojna». Govoril je o potrebi, da Francija ostane neodvisna tudi glede jedrskega orožja, čeprav bo ostala zaveznica z ostalimi državami. Omenil je tudi zahodnoevropsko gospodarsko skupnost in je dejal, da želi « da bi se to poslopje spopolnilo v pravičnih in razumnih pogojih, da se francosko kmetijstvo dejansko vključi v skupno tržišče, ne da bi pozneje neka mednarodna komisija ali kakršna koli igra večine mogla vse zopet razdreti». Dejal je, da je treba sprejeti vse ukrepe, da ne bi nekega dne Francija bila potegnjena v kako nevarno akcijo, ki je ne bi odobravala. Zato mora imeti vedno možnost, da ščiti glede vsega svoje bistvene interese. Zaključil je: «5. decembra, če hočete, bo nova republika dokončno ustanovljena in tedaj bo začela pot za novo še plodnejšo etapo. Gre za to, da vse dotlej, dokler bom jaz na njenem vodstvu, podvoji svoje notranje in svetovne napore in da za menoj ostane ter nadaljuje po moji poti. Končno naj zagotovi naši deželi, kar ji zagotavlja danes: neodvisnost, napredek, mir.»

MILAN, 30. — Predsednik sovjetske narodne banke Aleksej A. Poskonov je danes obiskal Milan v spremstvu guvernerja «Banca d'Italia» Carlija. Ogledal si je podjetje «Innocenti», novo milansko tržnico za sadje in zelenjavo ter obrate «Ignis».

Ameriški tajnik za obrambo McNamara si ogleduje ameriška oporišča v Južnem Vietnamu

«Gospodarska in socialna listina» organizacije ameriških držav

Pridržki nekaterih držav glede sprejetih dokumentov

RIO DE JANEIRO, 30. — Druga izredna medameriška konferenca v Riu de Janeiru se je danes uradno končala z zaključnim govorom brazilskega zunanjega ministra.

Na tej konferenci so soglasno odobrili «gospodarsko in socialno izjavo», ki v tridesetih točkah obrazložuje obširen program gospodarskega sodelovanja držav zahodne poloble. Izjava priporoča, naj se julija prihodnjega leta vključijo v spremenjeno listino OAD naslednja načela: 1. Prihodnjo dejavnost OAD morajo prav tako kakor načela politične solidarnosti navdihovati tudi načela gospodarske solidarnosti. 2. Države poloble se morajo obvezati, da se bodo sporazumno trudile, da uravnovesijo svoje proračune, ustalijo svoje cene ter organizirajo financiranje svoje industrializacije, da bodo lahko kos mednarodni konkurenci. 3. Države članice OAD se obvezujejo, da si bodo vzajemno pomagale. Obvezujejo se tudi vzajemno pomagati si v primeru nujne potrebe in predvsem je treba pomagati manj razvitim deželam. 4. Kar se tiče zunanje trgovine, se bodo države članice trudile, da ukinejo carinske pregrade in da ustvarijo finančne kompenzacijske mehanizme za vzdrževanje cen surovin proti valovanju na svetovnem trgu. 5. Eden glavnih smotrov držav te celine je ustanovitev skupnega latinskoameriškega tržišča. 6. Program gospodarskega sodelovanja v okviru «zavezništva za napredek» je treba podaljšati preko predvidenega datuma leta 1971.

Na konferenci so v glavnem sklenili: 1. julija prihodnjega leta bo v Buenos Airesu tretja izredna konferenca, da odobri spremembo listine OAD. 2. Mandat glavnega tajnika organizacije se zniža od deset let na pet let; lahko pa ga bodo ponovno izvolili. 3. Upravna in geografska decentralizacija vodilnih organizmov, ki bodo odslej trije. medameriški gospodarski in socialni svet, politični svet, medameriški odbor za vzgojo in kulturo. Vsak organizem bo v eni velikih prestolnic celine. 4. Zunanji ministri držav se bodo sestajali letno.

Delegacije so po zaključku konference podpisale zaključno listino, ki vsebuje 30 resolucij, med katerimi je «listina iz Ria», ki vsebuje predloge za reformo strukture OAD, ter «gospodarska in socialna listina».

Kolumbija, Mehika, Čile, Peru, Santo Domingo in Urugvaj so v ločeni izjavi izrekli pridržke glede določb v zaključnem dokumentu, ki se tičejo vzdrževanja miru. Te države poudarjajo, da sedanje konference niso sklicali, da bi revidirala listino OAD, in da je vzdrževanje miru zagotovljeno medameriško pogodbo o vzajemni pomoči.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 14, najnižja 4,2, ob 19. uri 9,4 stopinje, zračni tlak 999,9 raste, vlaga 76 odst., veter jugovzhodnik 4 km na uro, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 12,5 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, SREDA, 1. decembra
Marijan
Sonce vzide ob 7,24 in zatone ob 16,23. Dolžina dneva 8,59. Luna vzide ob 13,17 in zatone ob 0,00.
Jutri, ČETRTEK, 2. decembra
Blanka

MINISTROV ODGOVOR NA INTERPELACIJO SEN. VIDALIJA

Vlada bo razpravljala o prispevku za kritje primanjkljaja Javnih skladišč

Vodstvo Javnih skladišč za zdaj ne bo še povišalo tarif - Vznemirjenje med tujimi uporabniki - Odhod češkoslovaške delegacije

Vodstvo Javnih skladišč ne bo še povišalo pristaniških tarif. Generalni vladni komisar dr. Mazza, ki mora predhodno odobriti takšen sklep, je namreč sklenil, da ne bo še podpisal ustreznega odloka, v pričakovanju vladnega posega v konkretno pomoč pristaniški organizaciji. Glede na to, da se Javna skladišča nahajajo v hudi finančni stiski in da bodo predvidoma še v prihodnjem februarju ostala popolnoma brez denarnih sredstev in brez možnosti, da bi najela nadaljnja posojila pri raznih denarnih zavodih, je začasen komisar pri Javnih skladiščih gen. Battaglieri pred dnevi napovedal, da bo vodstvo podjetja ponovno povišalo tarife za pristaniške usluge, pričenši od 1. januarja 1966 in sicer to pot kar za 20-30 odst., ako ne bo vlada prevzela konkreten ukrep v korist ustanovi. Nove tarife naj bi stopile v veljavo s 1. januarjem prihodnjega leta, za to pa bi bilo moralo vodstvo Javnih skladišč obvestiti o tem vse koristnike pristanišča vsaj mesec dni poprej. Ker pa ni vladni komisar pristal na to namero pred 1. decembrom, bo vodstvo Javnih skladišč za zdaj ohranilo tarife za pristaniške usluge neizpremenjene.

Avstrijski in češkoslovaški koristniki našega pristanišča so se že začeli vznemirjati, ko je tisk napovedal, da bodo pristaniške tarife v Trstu od novega leta dalje znatno povišane. Posebna češkoslovaška delegacija, ki je dopotovala v naše mesto, da bi ponovno načela vprašanja običajnega tranzitnega sporazuma za leto 1966, ni mogla zato opraviti svojega dela in je ponovno odpotovala v Prago. Vodstvo Javnih skladišč je zaprosilo predstavnike notranjih delavcev in uradnikov, ki zahtevajo obnovitev skupne delovne pogodbe, za trimesečni odlog. Med tem časom bo skupina tržaških izvedencev odpotovala v Rim, kjer se bo sestala s predstavniki vlade in prizadetih ministrstev, ter ponovno načela vprašanje kritja starega in novega primanjkljaja Javnih skladišč, vprašanje klasifikacije tržaške luke, vprašanje pristaniške ustanove, itd..

S svoje strani pa je predstavnik tržaške federacije KPI senator Vidali v Rimu pred časom naslovil na ministra za trgovinsko mornarico Spagnollija interpelacijo, o najbolj perečih vprašanjih, ki tarejo tržaško gospodarstvo. Včeraj je minister v odgovoru na interpelacijo obljubil, da bodo vladni organi v kratkem razpravljali o dodelitvi posebnega denarnega prispevka za kritje primanjkljaja, ki je nastal v poslovanju Javnih skladišč. Minister Spagnolli je v tej zvezi omenil, da je v našem pristanišču zdaj v gradnji veliko delo, ki ga predstavlja Pomol VII in katerega uresničitev bo stala skoraj 10,5 milijarde lir. Minister je tudi povedal, da se na njegovem ministrstvu in v drugih vladnih krogih v zadnjem času mnogo razpravlja o tržaškem pristanišču, tako o njegovi pristaniški ustanovi, o zidanem doku, o ladjedelnici Sv. Marka, o posebnem skladišču za povrtnino in sadje, o gradnji naftovoda na Bavarsko ter še o drugih problemih, ki so s tem povezani. V kratkem bo v Rimu novo srečanje predstavnikov ministrstev za trgovinsko mornarico, za zaklad in za javna dela, po tem sestanku pa bodo po vsej verjetnosti lahko prešli na konkretno formulacijo zakonskega besedila, s katerim naj bi država končno priskočila na pomoč tržaški luki.

Opozorilo poštne uprave glede izplačila pokojnin INPS

Glede izplačevanja pokojnin INPS poštna uprava opozarja, da tisti, ki inkasirajo s pooblastilom, morajo predložiti potrdilo, da so zavarovanci še živi, v decembru. Potrdila vdov in vdovcev pa bo treba predložiti v februarju.

OB IZREDNEM ŠTEVILU POSLUŠALCEV

Predavanje dr. Čermelja silno zanimiv dokument

Predaval je o nastanku svoje knjige «Boj na življenje in smrt narodne manjšine», ki je izšla leta 1936

Gregorčičeva dvorana je bila včeraj za predavanje dr. Lava Čermelja kar premajhna, toliko poslušalcev se je nabralo: od takih, ki poznajo dr. Čermelja še iz časov, ko je še sam bival v Trstu, ter mnogih od tistih, ki so na lastni koži doživljali, o čemer piše dr. Čermelj v svoji knjigi, pa do mladih poslušalcev, za katere je vse to že prava zgodovina.

Povod za predavanje — kot je povedal predavatelj — je dal izid slovenske izdaje njegove knjige «Life and Death Struggle of a National Minority» (Boj narodne manjšine na življenje in smrt), ki je izšla l. 1936. Ob izidu je bila ta knjiga pravzaprav že deset let stara, saj si jo je avtor zamislil in zbiral gradivo že mnogo prej. Zbiral ga je še v Trstu in na premeten način pošiljal v Ljubljano v obliki navadnih pisem. To gradivo se je še pred odhodom dr. Čermelja iz Trsta v Ljubljani uspešno uporabljalo. Ko se je l. 1929 umaknil v Jugoslavijo, je delo tam nadaljeval, obenem pa marsikaj objavil. Ko je dozorel sklep, da se napiše obširnejše delo, ki bi prikazalo usodo Slovencev in Hrvatov pod fašistično Italijo, je dr. Čermelj knjigo napisal v nemškem jeziku, da bi jo laže prevajali v angleščino in francoščino. Angleški prevod je pripravila Fanny Copeland, sodeloval pa je tudi Rudolf Vidrih.

Ko je knjiga izšla, je naletela na zelo ugoden odmev v tujini in doma. Avtorja so celo povabili predavat v London.

Že l. 1938 je izšla še francoska izdaja, ki jo je pripravil lektor za francoščino na ljubljanski univerzi Lacroix. Toda po izidu francoske knjige so začele jugoslovanske oblasti — pač zaradi «prijateljskega» pakta s fašistično Italijo — knjigo pleniti po knjigarnah. Francoska knjiga je imela buren odmev na tržaškem procesu decembra 1941, ker se je tožilec Fallace čutil užaljen.

Čermeljeva knjiga se je pokazala zlasti potrebna za mirovno konferenco po vojni, a ni je bilo na razpolago. Po prizadevanju pok. Borisa Kidriča pa so vendar knjigo v enem mesecu postavili, natisnili in zvezali. Še vedno pa ni bilo slovenske izdaje te knjige. Končno je na predlog akademika dr. Zwittra Slovenska matica sprejela Čermeljevo knjigo v svoj program in letos spomladi je knjiga izšla. Spričo drugačnih razmer je tudi knjiga preurejena, saj gre danes za v glavnem zaključeno poglavje iz zgodovine Slovencev na Primorskem. Potrebna pa je bila knjiga zlasti za mlajšo generacijo.

Ko je predavatelj omenil, da se še vedno pogreša prikaz stališča in delovanja tistih ki so tedaj neposredno ali posredno sodelovali, je zelo pohvalno omenjal knjigo Vekoslava Spangerja «Bazoviški spomenik».

Na koncu je še poudaril željo, naj bodo narodne manjšine most z matičnim narodom in narodom, med katerim živijo. To pa so lahko samo tedaj, če uživajo vse manjšinske pravice.

Drobci naboja ranili dečka

8-letni učenec Marcello Zianj s Kontovela 67, je včeraj popoldne opazoval svojega vrstnika Edija Meolo, ki je tolkel po nekem naboju. Nenadoma je naboj eksplodiral in drobci so Zianija ranili po obrazu in udih ter mu odnesli členke na prvih treh prstih.

Ponesrečenega fantiča so odpeljali v bolnišnico, kjer se bo moral na ortopedskem oddelku zdraviti od 15 do 20 dni.

NA KAZENSKEM SODIŠČU

Obsojen pustolovski begunec zaradi tatvine in drugih prekrškov

Hotel je ogoljufati jugoslovanske izletnike - V beneški igralnici je priigral poldrugi milijon, pa vse zaigral

Pred kazenskimi sodniki (predsednik Boschini, tožilec Brenci, zapisnikar De Paoli) se je moral zagovarjati 28-letni Alija Medjedović, ki je svoj čas zbežal iz Jugoslavije. Mladeniča so obtožili številnih prekrškov: tatvine z obtežilnimi okoliščinami, poskusa goljufije, lažnih izjav glede lastne istovetnosti ter ponarejevanja upravnih listin. Skupaj z njim se je morala zagovarjati tudi Tržačanka Luigia Obad por. Hrovat, stara 68 let iz Ulice Roncheto, ki je bila obtožena nenamernega odkupa ukradenega blaga.

Medjedovićeve pustolovske dogodivščine so skoraj neverjetne. Sredi avgusta letos je zbežal iz Jugoslavije ter šel v Benetke, kjer se je nastanil v nekem «campingu». Od tu je zbežal, ker je osebje opazilo, da je imel ponarejene osebne dokumente. Šel je v Rim, kjer je poskušal, da bi mu konzularne oblasti ZDA dovolile, da se izseli v Ameriko. Ker mu je načrt splaval po vodi, se je prijavil italijanskim oblastem, ki so ga poslale v Trst, in sicer v begunsko taborišče. Od tu pa je že po 3 dneh zbežal ter se vselil v sobo nekega mestnega hotela, kjer je bival Mladen Proković. Priložnostnega znanca je Medjedovic spoznal na poti iz Benetk v Trst. Ko je Proković ponoči trdno spal, ga je Medjedović okradel: odnesel je s seboj 1.600 «težkih» frankov, Prokovićev potni list, dovoljenje za bivanje v Franciji, delavsko knjižico ter dve potrdili za odvzem prtljage iz skladišča tržaške železniške postaje.

Takoj nato je Medjedović odpotoval v Videm, kjer je zamenjal denar, si kupil novo obleko ter potem nadaljeval pot v Benetke. Tu se je nastanil v nekem hotelu ter hodil igrat v igralnico na Lidu. Nekega večera je celo priigral skoraj en milijon in pol lir. V naslednjih dneh pa je dobitek spet zaigral.

Hude življenjske razmere so ga prisilile, da si je skušal pomagati z goljufijami. V Cannareggiu je srečal dva jugoslovanska izletnika, katerima je obljubil, da jima bo poskrbel dovoljenje za izselitev v ZDA. V ta namen pa je zahteval določeno vsoto denarja, ali pa dragocenosti, ki sta jih imela s seboj. Mladeniča pa nista nasedla na limanice. Kmalu nato so ga policisti prijeli ter odpeljali na komisariat. Tu je sprva trdil, da se piše Proković, toda agenti so ga zasačili, ko je skušal skriti pod neko preprogo ponarejeni potni list. Na zaslišanju je priznal svojo krivdo. Pozneje se je še zmotelo, da je prodal Hrovatovi potrdili za prtljago, in sicer za 10.000 lir.

Kazenski sodniki so ga spoznali za krivega ter so ga obsodili na 11 mesecev zapora ter 120.000 lir globe. Hrovatovo pa so obsodili na 30.000 lir denarne kazni zaradi nenamernega odkupa ukradenega blaga.

V DVORANI TRŽAŠKE OBČINE

Razdelitev študijskih nagrad posojilnice

V sejni dvorani tržaške občine je bila sinoči slovesna razdelitev študijskih nagrad, ki jih je za leto 1965 dala na razpolago tržaška posojilnica. Odbornik za prosveto Babille je imel krajši priložnostni govor, v katerem se je v imenu občinske uprave zahvalil vodstvu Tržaške posojilnice, ki je dala letos v ta namen vsoto 2 milijona 800.000 lir, s temi sredstvi pa so pripravili 95 nagrad, od tega 50 po 30.000 lir za dijake višjih in 45 po 20.000 lir za dijake nižjih srednjih šol. Pozneje bodo razdelili še 10 nagrad za skupnih 300.000 lir med abituriente bivših profesionalnih tečajev, ki se bodo vpisali na višjo srednjo šolo, dve nagradi po 50.000 lir med mlade delavce, ki bodo v tekočem šolskem letu z uspehom dovršili enega izmed razredov višje srednje šole, ter še nagrado v višini 400.000 lir dijaku, ki bo pokazal posebno nagnjenje k umetnosti ali glasbi.

Natečaja, katerega so se lahko udeležili le dijaki iz tržaške in ostalih občin tržaške pokrajine, ki so izdelali ustrezne razrede z najnižjo srednjo oceno 7/10, se je udeležilo 218 dijakov, in sicer 126 iz višjih srednjih šol (113 italijanskih in 13 slovenskih), 90 iz nižjih srednjih šol (84 italijanskih in 6 slovenskih) ter dva dijaka iz bivših profesionalnih tečajev, oba iz italijanske šole.

Komisija za razdeljevanje nagrad je pri svojem delu upoštevala bodisi študijske zasluge kakor tudi gmotno stanje posameznih kandidatov. Na tej podlagi so razdelili med dijake višjih srednjih šol z italijanskim učnim jezikom 47 in z ustreznih šol s slovenskim jezikom 3 nagrade; nagrade za dijake nižjih srednjih šol je prejelo 44, med temi 4 dijaki iz dveh slovenskih šol. Komisija je poleg tega podelila še eno nagrado neki dijakinji iz tretjega razreda bivšega tehničnega tečaja.

Jugoslovanski turist žrtev nenadne slabosti

Na [illegible] nice so včeraj popoldne s pridržano prognozo sprejeli 32-letnega jugoslovanskega državljana Branka Kovačevića iz Zagreba, Mešičeva 30. Malo prej je nesrečnika napadla božjast, da se je v Ul. Cavana zgrudil na pločnik in se pobil po glavi. Kovačević je s skupino izletnikov pripotoval iz Benetk in je bil na poratku domov.

● **27. novembra** je bil v prisotnosti predstavnika finance izžreban listek občinske umetnostne galerije št. 08980, katerega lastnik prejme sliko slikarja N. Sponze. Upravičenec lahko dobi sliko v sobi 124 občinske palače s predložitvijo matrice izžrebanega listka.

NALEZLJIVE BOLEZNI

V dneh od 22. do 28. nov. so v tržaški občini zabeležili naslednje število raznih primerov nalezljivih obolenj: škrlatinka 13, ošpice 3, norice 22, nalezljivo vnetje jeter 4, sklepni revmatizem 2.

Slovensko gledališče v Trstu
JUBILEJNA SEZONA 1965—66

Danes, 1. decembra ob 17. uri
IVAN CANKAR
HLAPCI

V nedeljo, 5. decembra ob 16. uri
SAŠA ŠKUFCA (Po Grimmu)
JANKO in METKA
Otroška spevoigra v treh dejanjih

Rezervacija vstopnic za vse predstave na tel. 734-265 vsak dan od 11. do 14. ure. Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma.

Prosimo cenj. občinstvo, da dvigne rezervirane vstopnice vsaj petnajst minut pred pričetkom. — Med predstavami deluje bar Kulturnega doma.

PEVSKI ZBOR «J. GALLUS»
priredi ob 60-letnici pevovodje UBALDA VRABCA
večer Vrabčevih pesmi

dne 4. decembra ob 21. uri v mali dvorani Kulturnega doma
Vstopnina 500 lir

Pevci, ki se izkažejo z legitimacijo svojega zbora, imajo 40 % popusta.

Zaradi omejenega števila sedežev prosimo, da si občinstvo pravočasno nabavi vstopnice v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20.

Gledališča

VERDI

Pri blagajni gledališča se začenja prodaja vstopnic za tretjo predstavo Janačkove opere «Jenufa», ki bo jutri ob 20,30 za red B v parterju in ložah ter za red A na galerijah in balkonih z istimi nastopajočimi, kot pri prejšnjih predstavah.

Kino

Nazionale 16,00 «La taglia» Technicolor. Gilbert Roland Efrem Zimbalist. Western.
Arcobaleno 16,00 «Orizzontali di lusso» Nadia Tiller. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Excelsior 15,30 «Una vergine per il principe» Technicolor. Virna Lisi, Vittorio Gassman, Tino Buazzelli. Prepovedano mladini p.d 18. letom.
Fenice 16,00 «100.000 dollari per Ringo» Richard Harrison, Fernando [illegible] 14. letom.
Grattacielo 15,30, 18,30, 21,45 «My fair lady» — Technicolor. Panavision. 70 mm, Audrey Hepburn, Rex Harrison.
Alabarda 16,00 «7 uomini d'oro» Technicolor, Rossana Podesta Philippe Leroy
Filodrammatico 16,30 «Il piacere e il mistero». Dokumentarij colorscope. Mladini pod 18. letom prepovedano.
Aurora 16,30 «La rivolta del Sudan».
Cristallo 16,00 «I complessi» Alberto Sordi, Ugo Tognazzi, Nino Manfredi.
Garibaldi 16,00 «Bataan» Robert Taylor. Thomas Mitchell.
Capitol 16,00 «Agente 077 dall'oriente con furore» Technicolor. Ken Clark.
Impero 16,30 «Le vergini» Prepovedano mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16,00 «La congiuntura» Technicolor. Vittorio Gassman, Joan Collins.
Moderno 16,30 «Allegri imbroglioni» Stanlio in Olio. Zadnji dan.
Astra 16,30 «1914—1918 Europa in fiamme».
Astoria 16,30 «Baciami stupido» Doris Day.
Abbazia 16,00 «Il leone di Tebe» Colorscope. Mark Forrest.
Ideale 16,00 «Super rapina a Milano». Adriano Celentano, Claudia Mori. Prepovedano mladini pod 14 letom.

LADJE V PRISTANIŠČU

C.di Siracusa, Linda I., Messapia, Palladio, Iris, Aida Lauro, Olimpia, Sportivo, Settemari, Saipa II., A. Usodimare, Vulcania, Massimo Primo, Capo Emma, Marechiaro (It.), Adnan El Maiki, Helwan (Zar), Orebič, Uljanik, Orjen, Lovčen, Kolasin, (Jug.), Carmela, (Izrael), L. Brazil (Brazil), Ege, Ardahan (Turčija), Akrotiri, Yangos, Grigorousa, Michael, Bremerhaven, Maria, Archangelos G. Maria M. (Grčija), Astor (Pa.), Pescara, Phinix (Li.), Mati (Alb.), T. Stavros (Marok), Border Laird (V. Brit.).

Darovi in prispevki

Ob četrti obletnici smrti nepozabnega Franca Birse daruje družina 2.000 lir za Dijaško Matico.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 30. novembra se je v Trstu rodilo 8 otrok in umrlo je 8 oseb.

UMRLI SO: 57-letni Narcisio Bonin, 88-letna Giovanna Ciuk vd. Zimolo, 84-letna Maria Cernic vd. Mahorcic, 65-letni Carlo Mastrociani, 89-letni Giovanni Springher, 77-letna Maria Cozzi por. Lavarian, 68-letni Mario Danieli, 2 dni stara Luisa Covri.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(29. 11. — 5. 12.)

Giusti, Ul. Bonomea 93 (Greta), dr. Rossetti, Ul. Combi 19, dr. Signori, Trg Ospedale 8, Tamaro et Neri, Ul. Dante 7, Godina, Trg S. Giacomo 1, Alla Minerva, Trg sv. Frančiška 1, Ai Due Mori, Trg Unità 4, G. Papa, Ul. Felluga 46 (Sv. Alojz).

Od 13. do 16. ure

Godina, Trg S. Giacomo 1, Alla Minerva, Trg sv. Frančiška 1, Ai Due Mori, Trg Unità 4, G. Papa, Ul. Felluga 46 (Sv. Alojz).

NOČNA SLUŽBA LEKARN

Giusti, Ul. Bonomea 93 (Greta), dr. Rossetti, Ul. Combi 19, dr. Signori, Trg Ospedale 8, Tamaro et Neri, Ul. Dante 7.

TA TEDEN ŠE TRI SEJE DEŽELNEGA SVETA

Razprava o osnutku o nadzorstvu nad delovanjem krajevnih ustanov

Svetovalec Coloni poudarja v svojem poročilu, da pomeni novi osnutek velik korak naprej na poti demokratizacije

Deželni svet bo danes, jutri in pojutrišnjem razpravljal o enem izmed najbolj važnih zakonskih osnutkov, kar jih je doslej prišlo na vrsto, to je o nadzorstvu dežele nad delovanjem in sklepi krajevnih ustanov, kot določa člen 60 posebnega statuta. Zakonski osnutek pomeni namreč korak naprej v samoupravi sploh, saj bo dežela prevzela sedaj naloge nadzorstva nad občinami in pokrajinami, ki so jih doslej in včasih precej dušeče opravljale prefekture, oziroma njihovi pokrajinski upravni odbori.

O osnutku poroča svetovalec Coloni. V svojem poročilu, ki so ga že razdelili svetovalcem, poudarja najprej kriterije, ki so narekovali novo nadzorstveno ureditev in ustroj nadzorovalnih organov. V bistvu gre za večjo zaščito avtonomije in okrepitev funkcij in dejavnosti krajevnih ustanov. To pa pomeni uresničenje ustavnih predpisov, ki poudarjajo važno funkcijo krajevnih uprav v sodobni demokratični državi. Člen 5 ustave namreč pravi, da republika pospešuje krajevne avtonomije ter prilagaja svoja načela in metode svoje zakonodaje potrebam samouprave in decentralizacije.

Če pa pogledamo na dosedanjo prakso v tem pogledu — pravi nadalje Coloni — vidimo, da se država proti manjšim ustanovam ni ravnala vedno po tem načelu. V predrepubliški državi so izvajali nad pokrajinami in občinami nadzorstvo zato, da so čimbolj omejevali njih avtonomno dejavnost, kar pomeni, da se je zelo omejevalo načelo ljudskega predstavništva. Tudi sedanja praksa ustreza v bistvu centralističnim pogledom na vlogo države ter je zato v nasprotju s črko in duhom ustave.

V ustavi kakor v posebnih statutih petih dežel je vprašanje avtonomije krajevnih ustanov tesno povezano z deželno ureditvijo, saj je poverjena naloga nadziranja deželam in ne več državi. Dežela pa ima že po svojem izvoru več razumevanja za krajevne samouprave. Pričujoči zakonski osnutek pomeni ravno reformo dosedanjega načina nadzorstva nad krajevnimi upravami.

Coloni je nato pohvalil odbor, da je v razmeroma kratkem času pripravil ta zakonski osnutek, saj se je reševanje tega vprašanja v drugih deželah mnogo bolj zavleklo. Zatem je Coloni orisal glavne, precej zastarele zakone, na tem torišču ter dejal, da se ne skladajo več s členom 130 ustave. Pri sestavi osnutka je vodilo odbor načelo, da bi se ohranilo nadzorstvo na ravni političnih odgovornosti deželne uprave ter da bi se preobrazilo v demokratičnem smislu. Seveda pa bodo morali tudi krajevne uprave, to je občine in pokrajine v svojih sklepih pokazati globok čut in spoštovanje zakonskih predpisov da bo novo nadzorstvo res učinkovito delovalo.

Izjava miljske KPI o razveljavljeni izvolitvi dveh svetovalcev KPI

Glede na vesti o neveljavnosti izvolitve dveh komunističnih svetovalcev v miljskem občinskem svetu, je miljska sekcija KPI izdala sporočilo, v katerem predvsem poudarja da do sedaj niso prejeli zadevnega uradnega sporočila ne miljska občina, ne prizadeta svetovalca Fontanot in Campagna.

Vsekakor pa bi tak morebitni sklep višjih nadzornih oblasti ne pomenil nič drugega pa bi tak morebitni sklep višjih nadzornih oblasti ne pomenil nič drugega, kot da bi ju zamenjala dva druga svetovalca liste Frausin. Miljska sekcija KPI se pri tem sprašuje, kako in od koga sta KD in tisk dobila tako sporočilo še prej kot prizadeti. Obenem vodstvo sekcije obsoja in zavrača vse špekulacije in gonjo, ki jih je ob tej priliki sprožilo demokristjansko vodstvo proti miljski levičarski občinski upravi.

● **Danes zvečer ob 20,30** bo v kulturnem krožku «Rodolfo Morandi» na Trgu S. Giovanni predavanje o temi «Nadvrednost in akumulacija kapitala» v okviru predavanj o zgodovini in ideologiji delavskega gibanja.

12. dec. v Kulturnem domu

Občni zbor Sindikata slov. šole

V nedeljo, 12. dec., ob 9. uri bo v mali dvorani Kulturnega doma redni občni zbor Sindikata slovenske šole v Trstu.

Na dnevnem redu: Otvoritev, izvolitev predsedstva, branje zapisnika lanskega občnega zbora, poročila tajništva, referentov, nadzornega odbora in razsodišča, razprava in sprejem poročil, razrešnica, volitve novega odbora, predlogi, razno.

Vsi, ki žele predložiti kak predlog, naj ga pismeno predlože odboru Sindikata slovenske šole, Ul. Fabio Filzi 8/I. do 10 dec.

Vabljeni tudi nečlani

VPRAŠANJA NA SEJI DEŽELNEGA SVETA

Neupravičeni odpusti članov notranjih komisij v Italcementi

Odgovor odbornika Marpillera o politični ceni moke za Trst in o nakazilu za pristanišče

Na zadnji seji deželnega sveta so razni odborniki odgovorili tudi na vprašanja in interpelacije svetovalcev. Odbornik za delo Giust je odgovoril svetovalcu Semi (KPI) in svetovalcu Urlju (KD) v zvezi s suspenzijo dveh članov notranje komisije v podjetju Italcementi v Trstu. Pri orisanju svojih vprašanj sta oba svetovalca poudarila, da ne gre za nekaj enkratnega, marveč da je podjetje sploh sovražno razpoloženo nasproti članom notranjih komisij. V Trstu so suspendirali tudi člane prejšnjih komisij, prav tako pa ravnajo tudi v svojih tovarnah v Bergamu in Cagliariju. Odbornik je v svojem odgovoru povedal, da se je za stvar zanimal.

V zvezi z nezadostno dodelitvijo prispevka Trstu iz začasnega načrta za preureditev pristanišč je odbornik Marpillero dejal, da so po intervenciji raznih krajevnih uprav in tudi dežele, kot je že znano javnosti, zvišali prvotni prispevek ene milijarde na dve milijardi in pol, kar je že precej bolje. Odbornik je poudaril pozitivno vlogo, ki jo je imel pri tem deželni odbor, saj je posredoval pri ministrih, podtajnikih ter političnih in drugih organih. Odbor se zaveda, da je tudi ta vsota prenizka ter se obvezuje, da bo še naprej vztrajal pri osrednjih organih, da se bolje poskrbi za potrebe tržaškega pristanišča. Vprašanje tržaškega pristanišča je namreč življenjske važnosti ne le za življenje Trsta ampak tudi za vso deželo.

Odbornik Marpillero je odgovoril tudi na vprašanje v zvezi s politično ceno kruha ter je rekel, da je to ceno uvedla leta 1945 bivša ZVU zaradi takratnega hudega gospodarskega položaja tržaškega prebivalstva. To koncesijo so potem podaljševali do letos. V določenih gospodarskih in političnih krogih v Rimu in tudi drugod so nastali glede upravičenosti te dodelitve dvomi. Zato se je zdelo, da ne bodo podaljšali za Trst te ugodnosti. Toda 9. novembra je minister Ferrari Aggradi pooblastil tržaško Federconsorzi, da da na razpolago 180.000 stotov pšenične moke po ugodnejši ceni, t. j. po 5692 lir za stot namesto 6100 lir. Sedaj bo moralo še ministrstvo izdati ukrep, da izravna ta izdatek v proračunu.

Odbornik je zagotovil, da se bo še nadalje zanimal za stvar ter da bodo podrobno proučili stvarne ugodnosti in neugodnosti, ki izvirajo iz te politične cene

De Rinaldini na obisku pri Bucciarelliju Ducciju

Predsednik deželnega sveta de Rinaldini se je v Rimu sestal s predsednikom poslanske zbornice Bucciarellijem Duccijem. Slo je za vljudnostni obisk, kljub temu pa so de Rinaldinija sprejeli s posebnim ceremonialom, ki je predviden za predsednike zakonodajnih skupščin.

Sestanek med predstavnikoma zakonodajnih organov je bil zelo prisrčen in njun razgovor se je zavlekel nad eno uro. De Rinaldini je daroval predsedniku zbornice zlato kolajno, ki so jo skovali v spomin na stoto sejo deželnega sveta ter ga je seznanil z njegovo intenzivno zakonodajno dejavnostjo. Bucciarelli Ducci je voščil naši deželi vse najbolje ter izrekel željo, da bi ga kmalu obiskali vsi člani predsedstva deželnega sveta, kar se bo zgodilo še ta mesec Ob tej priliki bodo predstavniki deželnega sveta obiskali tudi predsednika senata Merzagoro.

Snoči pa se je predsednik de Rinaldini s soprogo udeležil sprejema predsednika republike Saragata ob zaključku vatikanskega koncila.

Ustanovitev sekcije zavoda za urbanistiko

6. novembra 1965 je bila na sedežu ALUT (Združenje diplomirancev tržaške univerze) skupščina članov in predstavnikov pridruženih zvez, na katerem so razpravljali o ustanovitvi deželne sekcije vsedržavnega zavoda za urbanistiko, katero je že prej uradno napovedal predsednik tega zavoda poslanec Ripamonti na desetem zasedanju INU, ki je bilo pred kratkim v Trstu.

Skupščine se je udeležilo mnogo članov in ji je predsedoval prof. Antonio Marussi. Na njej so izvolili prvi vodstveni svet sekcije, v katerem so prof. arh. Pio Montesi, dr. arh. Gino Valle, dr. inž. Luciano Bubba in dr. arh. Gigetta Semerani Tamaro, ki bodo zastopali dejanske člane ter dr. Aristide Buffolini in gospod Mario Giorgetti za pridružene člane. Pridružene ustanove pa bo zastopala tržaška občina.

29. novembra pa je vodstveni svet na sedežu ALUT na svojem prvem sestanku, na katerem je zastopal tržaško občino inž. Renzo Colautti, izvolil za predsednika prof. arh. Pia Montesija, za podpredsednika dr. arh. Gina Valleja, za blagajnika inž. Luciana Bubbo, za tajnico dr. arh. Gigetto Semerani Tamaro. Zatem je vodstveni odbor pripravil program svoje dejavnosti, ki se bo zaključil prihodnjega junija s sklicanjem skupščine, katera bo med drugim odobrila pravilnik sekcije. Na podlagi pravilnika bo začela sekcija uradno delovati 1. januarja 1966.

ZAKLJUČENA PREISKAVA POLITIČNEGA ODDELKA KVESTURE

15 mladih desničarjev prijavljenih sodišču zaradi posesti dinamita in bombnih atentatov

Sedaj je treba iti zadevi do kraja in zatreti leglo desničarskega političnega kriminala - Izjava PSI

Po dveh tednih stroge preiskave v zvezi z najdbo 260 kg razstreliva, so preiskovalne oblasti političnega oddelka kvesture šele včeraj izdale kratko sporočilo za tisk o poteku zaslišanj. Iz poročila je razvidno, da so agenti prijavili sodišču petnajst mladoletnikov, ki so bili zapleteni v afero.

Po dolgem zaslišanju pobalinov, so agenti političnega oddelka ugotovili, da so ti v noči med 30. in 31. julijem razbili tablo na vratih sekcije KD v Ul. Mazzini 32, da so 22. februarja letos izvršili bomb. ni atentat v veži pokrajinskega sedeža KD na Trgu sv. Ivana ter da so 6. januarja in 22. februarja pomazali in oskrunili spomenik padlim v osvobodilni vojni na griču na Montuzzi.

Vprašujemo pa se, ali ni bil v skupini prijavljenih mladoletnikov morda tudi kdo, ki je razbil tablo na upravi našega dnevnika v Ul. sv. Frančiška, ali morda kdo, ki je z železnim drogom poškodoval rebračo Tržaške knjigarne in potem razgrajal v Ul. F. Filzi pred Tržaško kreditno banko, kjer so pobalini poškodovali nekaj avtomobilov in razbili steklo na vežnih vratih v neposredni bližini banke.

Preiskavo o tatvini 260 kg razstreliva, so agenti političnega oddelka policije pod vodstvom dr. Ambrogija uvedli na podlagi prijave uslužbenca kamnoloma «Faccanoni» že 6. t. m. Tistega dne je uslužbenec na komisariatu na Opčinah prijavil, da so neznanci nekaj dni prej prerezali ograjo bodeče žice in s silo odprli vrata skladišča, kjer je bilo razstrelivo. Enajst dni kasneje so agenti prišli na sled Mariu M. in še istega dne našli ukradeno razstrelivo, ki ga je Mario skril delno v zgornji kraški okolici, delno pa v neki porušeni stavbi v Ul. San Michele 18. Na podlagi izpovedi Maria M. so agenti prijeli še Giorgia B. in Franca F. Ta dva sta od Maria za 25.000 lir kupila 30 kg razstreliva, potem pa sta Mariu ukradla še 50 kg razstreliva ker sta vedela za skrivališče. Seveda sta vztrajno trdila, da sta razstrelivo uporabljala za razstreljevanje ozkih prehodov v jamah

Policisti so nadalje ugotovili, da je Mario M. skupaj z Giorgiom C. in Orlandom B. kradel razstrelivo in prišel do brzostrelke, ki jo je nato prodal Fulviu B. Mario M. je bil tudi tisti, ki je razbil tablo na sedežu KD v Ul. Mazzini 32 v noči med 30. in 31. julijem.

V nadaljevanju preiskave, med katero so agenti zaslišali nad 50 oseb, je prišlo na dan, da sta bombni atentat na sedežu KD na Trgu sv. Ivana 22. februarja opravila Gaetano B. in Mauro C. Ta dva sta sama pripravila okorno bombo, dodala detonator in zažigalno vrvico ter jo prižgala z ogorkom cigarete.

Na Montuzzi pa so spomenik oskrunili Luigi C., Edgardo B., Vladimiro B., Carlo R., Luigi F. in Orlando B., Prvič so spomenik pomazali z apnom, drugič pa s črnilom.

Vse omenjene pobaline so agenti prijavili sodišču pod obtožbo protipostavne posesti orožja in razstreliva, tatvine z obteževalnimi okoliščinami, sodelovanja pri tatvinah, sprejemanja ukradenega blaga, povzročitve škode, nevarnosti razstreljevanja in zastraševanja javnosti z razstrelivi. Vseh petnajst obtožencev so policisti pustili na začasni svobodi

Demokratična javnost je z delom policistov političnega oddelka le delno zadovoljna, ker se neodgovorni pobalini desničarskih krogov kaj radi igračkajo z orožjem in razstrelivom. Zato javnost upravičeno pričakuje, da bodo sodniki izrekli strogo kazen

* * *

V tej zvezi je pokrajinsko tajništvo PSI sinoči izdalo sporočilo, v katerem izraža zadovoljstvo, da so agenti političnega oddelka z uspehom zaključili preiskavo in prijavili sodišču skupino mladoletnikov, pripadnikov skrajne desnice, ki so kradli razstrelivo in uprizarjali zastraševalne akcije.

Socialisti so že pred časom opozarjali javnost na nevzdržni položaj, ko so skupine neodgovornih mladoletnikov, ki so jih manevrirali tisti, ki so imeli pri tem svoje interese, z zastraševanjem hotele vplivati na javno mnenje. Tržaški socialisti sedaj pričakujejo, da bodo krivci strogo kaznovani. Pričakujejo tudi, da bodo odgovorne oblasti razkrinkale predvsem tiste, ki stojijo v ozadju in izkoriščajo neodgovorne mladoletnike v svoje namene. Zato pozivajo oblasti, starše in vzgojitelje, da podvzamejo stroge ukrepe in zavarujejo mlado generacijo pred nevarnostjo politične kriminalitete, o kateri so zelo dobro poučeni.

Tajništvo PSI pri tem ugotavlja, da so tukajšnje protidemokratične sile zelo šibke ter da hočejo samo s podobnimi akcijami dokazati, da zastopajo velik del javnega mnenja.

Avtofurgon zaradi okvare zdrvel po cesti navzdol

V Ul. San Michele pri stavbi štev. 30, se je včeraj zjutraj pripetila pretresljiva nesreča, ki na srečo ni zahtevala hujših žrtev. Avtofurgon je zaradi okvare na ročni zavori začel brzeti navzdol po ulici, treščil v vogal hiše na vogalu Ul. Fulvio Testi in obrsnil žensko, ki je tedaj šla mimo.

Nesreča se je pripetila okrog 10. ure, ko je v Ul. San Michele, z avtofurgonom TS 30432, privozil 40-letni Antonio Pacor iz Ul. F. Severo 53. Pacor je ustavil avtomobil ob robu pločnika, ker je moral dostaviti blago. Avto je bil obrnjen proti nižji strani ulice. Komaj je Pacor izstopil

Dokument o dosedanjem razvoju in bodočih perspektivah

Kratek izvleček osnutka tez XI. kongresa KPI

I.

Na seji centralnega komiteja in centralne kontrolne komisije je 30. oktobra bil potrjen in sprejet osnutek tez XI. kongresa KPI, ki bo od 25. do 30. januarja l. 1966 v Rimu. Za javnost je bil objavljen 7. novembra, s čimer se je v vseh partijskih organih ter osnovnih organizacijah začela diskusija, da bi se članstvo s tezami osnutka čimbolj natančno seznanilo, zavzelo o njih svoja stališča in prispevalo, po možnosti, k izboljšanju ter poglobitvi političnega programa, ki je v njih vsebovan. Osnovni cilj tez — kot je poudarjeno v tekstu dnevnega reda, ki je poleg osnutka tudi bil odobren in sprejet od CK in CKK — bi bil, da se deželа izkoplje iz globoke in težke krize, ki je vanjo zabredla spričo poloma levega centra, kot tudi, da se omogoči proces, oziroma načne akcija za ostvaritev neke nove večine, ki bi italijanski politiki zagotovila resnično dosledno miroljubno in napredno usmeritev.

Gradivo osnutka tez, razdeljeno na šest osnovnih poglavij, je v izredno zgoščeni obliki obdelano in podano na dvanajstih časopisnih straneh zelo strnjenega teksta. Predstavlja pa enotno osnovo za kongresno diskusijo, kot se večkrat poudarja, najprej zaradi dejstva, ker so bile, kot znano, posamezne teze osnutka o nekaterih temeljnih vprašanjih predmet zelo napetih diskusij, kjer so prišla do izraza tudi povsem nasprotna stališča in pogledi. Delo ni, potemtakem, niti v okviru postavljene posebne komisije za izdelavo osnutka, niti na seji CK in CKK, kjer je gradivo imelo biti proučeno in sprejeto, potekalo gladko in spokojno, marveč je napredovalo v dokajšnjem navzkrižnem ognju nasprotnih si mnenj in idej. Končno je bil osnutek, kot rečeno, sprejet kot enotna osnova kongresne diskusije, kjer bo verjetno še deležen kakega popravka in dopolnitve, marsikaj bo lahko iz njega še črtanega ali vanj vnesenega, vendar pa, glede na doseženo principialno enotnost, ni pričakovati, da bi mogel utrpeti kakih bistvenih popravkov ali sprememb.

Osnovne politične smernice osnutka tez za XI. kongres se v splošnem bistveno ne razlikujejo od onih X., IX., VIII. kongresa, marveč predstavljajo samo njihov nadaljnji razvoj v stalno spreminjajočih se pogojih in okoliščinah, ko se nepretrgoma porajajo nova vprašanja ter naloge v zvezi z istimi osnovnimi cilji. To, razumljivo, nalaga obveznost, da se v skladu s tem spreminjajo tudi metode in sredstva borbe.

Vendar pa: borba za mir in miroljubno koeksistenco, za odpravo kakršnegakoli imperializma ter vseh drugih oblik nasilja, izkoriščanja in diskriminacije na škodo narodov, držav, razredov, ras in posameznikov, borba za odpravo kolonializma in vseh njegovih ostankov tako v pogledu politične kot ekonomske neenakopravnosti, za uveljavitev mednarodne solidarnosti na splošno ter enotnosti mednarodnega delavskega gibanja še posebej, za afirmacijo doslednega internacionalizma, ob spoštovanju in upoštevanju nacionalnih specifičnosti, da bi tako prišlo do kar najhitrejše resnične demokracije in socializma v posameznih deželah itd. — vse to predstavlja tudi v pričujočem osnutku osnovno ogrodje tez.

Opazna pa je med tezami X. kongresa in osnutkom tez za XI. kongres naslednja razlika: vtem ko sta v prvem — glede na takrat porajajoči se specifični gospodarski položaj — pretežni del pozornosti in prostora bila posvečena obravnavanju ekonomskih problemov, sta pa v drugem ta pozornost in prostor rezervirana obravnavanju političnih, predvsem mednarodnih vprašanj in pa onih, ki zadevajo mednarodno delavsko gibanje.

Tako se teze prvega poglavja začenjajo prav z vprašanjem borbe za mir, obnove italijanske zunanje politike ter enotnosti mednarodnega delavskega gibanja.

Vprašanje miru in miroljubne koeksistence se nam v osnutku na splošno kaže kot nekakšna glavna os, okrog katere se nanizane razvijajo vse ostale teze, kot da je od trdnosti in trajnosti te osi odvisen tudi ves njihov nadaljnji obstoj in razvoj.

Mednarodni položaj — je rečeno v tezah — ni ugoden, je zelo resen. Svetovne imperialistične sile na čelu z ameriškim imperializmom so prešle v ofenzivo, ki se trenutno najbolj odkrito izraža v odkritem vojaškem posegu v Vietnamu, a tudi drugje. Proces pomiritve, ki se je bil skromno začel, je zaustavljen, vprašanje razorožitve je zašlo v slepo ulico, vtem ko pa se stalno razpravlja o tako imenovani večstranski jedrski sili in revanšistična bonska Nemčija zase čedalje bolj nesramno zahteva atomsko orožje. OZN preživlja globoko in skrb vzbujajočo krizo. Celo v nekaterih šele pred kratkim osvobojenih afriških in azijskih deželah se porajajo težnje, da bi se določena politična in gospodarska vprašanja reševala s pomočjo sile. Spričo vsega tega je človeštvo danes ponovno in zelo resno izpostavljeno nevarnosti nove vojne.

Osnovna naloga komunističnih partij in komunistov — pravijo teze — osnovna naloga mednarodnega delavskega in sploh demokratičnega gibanja, vseh naprednih sil na svetu, pa je v tem, da vodijo vztrajno in dosledno bitko za mir, za odpravo vseh vojnih žarišč in za to, da se preprečijo nadaljnji spopadi, še posebno morebitni splošni jedrski spopad, da bi se tako znova moglo stopiti po poti pomiritve, zagotoviti uveljavitev miroljubne koeksistence med vsemi narodi in državami ter omogočiti, da bi se v miru reševala številna resna in zaostrena mednarodna vprašanja, kot tudi vprašanja nacionalne in socialne emancipacije.

Nevarnost vojne je temvečja, ker so se tudi v tako imenovanem «tretjem» svetu ter med socialističnimi deželami pojavili razdori in nasprotovanja, nesporazumi in spopadi, ki v dokajšnji meri slabijo borbo protiimperialističnih sil za mir. Še posebno negativen in nevaren je v tem pogledu spor, do katerega je prišlo med LR Kitajsko in SZ, in nič manj tudi zaostrena polemika, ki mu je sledila v mednarodnem delavskem in komunističnem gibanju.

Svojih napačnih in nevarnih stališč pa Kitajska ne samo noče popraviti, marveč jih je tako v teoriji kot praksi še zaostrila, kar mednarodnemu delavskemu gibanju prizadeva ogromno škodo, obenem pa za ves svet predstavlja izredno nevarnost, še posebno v zvezi s kitajskimi stališči do vojne in pa spričo kvalitetnih sprememb, do katerih je na tem področju prišlo.

V resnici sta se doslej tako borba za mir kot proces pomiritve v [illegible] edino zares učinkovito sredstvo izolacije najreakcionarnejših sil na svetu in pa za to, da bi bile te primorane k umiku. Po drugi strani pa borba za mir v nobenem primeru ne sme in ne more biti v nasprotju s pravico in težnjami še neosvobojenih narodov, da pridejo do lastne neodvisnosti, katere si dejansko povečini ne morejo drugače priboriti, razen z orožjem.

Nedvomno je tudi, da je spor, do katerega je prišlo v mednarodnem delavskem gibanju, v dokajšnji meri prispeval k obnovljeni imperialistični napadalnosti. Ponovna vzpostavitev njegove enotnosti je, potemtakem, nujnost, ki se ji ni moč ogniti, pač pa jo je treba z vsemi sredstvi čimprej obnoviti, dasiravno trenutno še niso podani pogoji, da bi se — kot nekateri predlagajo — k temu pristopilo s sklicanjem mednarodne konference komunističnih partij, marveč so danes za dosego takega namena primernejši ter koristnejši dvo- ali večstranski stiki in razgovori. Po drugi strani pa se v novi svetovni stvarnosti vztrajna in dosledna borba za mir vsekakor mora uveljaviti kot osnovna načelna socialistična obveznost, ki nima druge alternative.

Obnovitev enotnosti mednarodnega delavskega gibanja, okrepitev dejavnosti in ugleda OZN, zaustavitev ameriškega napada v Vietnamu, podpora neosvobojenim narodom v borbi za dosego njihove politične neodvisnosti ter gospodarske enakopravnosti, zagotovitev univerzalnosti svetovne organizacije (predvsem s sprejetjem Kitajske), odprava blokovske politike ter institucij v njeni funkciji, uničenje imperialističnih vojaških oporišč po svetu ter umik tujih čet iz posameznih dežel, mobilizacija vseh naprednih svetovnih organizacij v borbi za mir, za mednarodno sodelovanje, za odpravo kolonializma, rasizma itd. — to so, poleg drugih, osnovne naloge, ki se morajo za njihovo pravilno rešitev nepopustljivo in odločno zavzemati komunistične in delavske partije, mednarodno delavsko in demokratično gibanje.

Z navedene razčlembe mednarodnega položaja in določitve ustreznih sredstev ter metod za njegovo izboljšanje, se v tezah zatem preide k analizi in obravnavanju ustreznega položaja v Italiji. Označujeta ga — je rečeno — predvsem dva momenta: očitna podrejenost ameriški politiki za vsako ceno in pa zvestoba tako imenovanemu «atlantizmu», kar je ne samo v nasprotju s splošno težnjo po ohranitvi, oziroma zagotovitvi miru na svetu, marveč takšna politika tudi ogroža tako nacionalno varnost države same kot njene interese.

(Nadaljevanje sledi)

Alberto Sordi, kakršnega bomo videli v filmu «Fumo di Londra», ki ga tudi sam režira. Delo je nekakšna satira na vlogo Italijanov v tujini, kot je bil primer v filmu «Il diavolo». Samo da se to pot zgodba ne odvija na Švedskem, ampak na Angleškem.

Ivan Regent nadaljuje pisanje svojih spominov

Kratki spomini na Etbina Kristana

III.

Ta program — po katerem naj bi se bila organizirala bodoča socialistična Avstrija — je najprej ugotavljal, da narodni spori v Avstriji ovirajo politični napredek in — kulturni razvoj vseh narodov je nadaljeval:

«Narodno vprašanje, katerega rešitev je predvsem kulturna zadeva in zato v korist proletariata, je mogoče pravilno rešiti le na podlagi enakopravnosti.»

«Taka rešitev je mogoča le v resnično demokratični družbi, zgrajeni na podlagi splošne, enake in direktne volilne pravice, v družbi kjer so odpravljeni vsi fevdalni privilegiji, kajti samo taka družba more zagotoviti pravice delovnega ljudstva, ki je steber države in družbe.»

«Avstrijski narodi morejo ohraniti in razviti svoje posebnosti le, če so popolnoma enakopravni in če ni več nobenega zatiranja; zato je treba zavreči sistem državnega birokratičnega centralizma kakor tudi deželne fevdalne privilegije.»

«S takimi in samo s takimi pogoji se more ustanoviti v Avstriji narodni red namesto narodnega sovraštva in sicer na naslednji podlagi:

1. Avstrija more biti le demokratična zveza narodov;

2. namesto zgodovinskih kronovin naj se ustanovijo narodno zaokrožene samoupravne pokrajine v katerih naj bi bili zakonodaja in uprava v rokah narodnih parlamentov, voljenih na podlagi splošne, enake in direktne volilne pravice;

3. samoupravne pokrajine enega in istega naroda tvorijo narodno enoto, ki rešuje svoje narodne zadeve popolnoma avtonomno;

4. pravice narodnih manjšin zavaruje poseben zakon, ki ga izda državni zbor;

5. avstrijska socialna demokracija ne priznava nobenega privilegija in odklanja zahtevo po kakem skupnem jeziku.»

Brnski kongres je bil prepričan, da je mogoče po takih načelih priti do sporazuma med narodi in je v nadaljevanju te resolucije izjavil, da priznava vsaki narodnosti pravico do narodnega obstoja in razvoja.

Temeljna napaka Brnskega programa je bila trditev, da je narodno vprašanje kulturno vprašanje in poleg tega še zahteva, da imajo narodi pravico v svojih parlamentih reševati samo svoja narodna vprašanja.

Nazadnje je kongres v svojem sklepu ponovno potrdil pravilno mnenje, da narodi morejo napredovati in se razvijati samo, če bodo med seboj solidarni in če se ne bodo borili drug proti drugemu. Zlasti je poudarjal potrebo, da ostane delavski razred vseh narodov zvest bojevnemu mednarodnemu bratstvu in da se združeno bori na političnem in gospodarskem poprišču.

Ta program je veljal za vse avstrijske socialno demokratične stranke.

S tem Brnskim narodnim programom se pa Etbin Kristan ni zadovoljil. Primerno temu kakor se je spreminjal politični položaj v Evropi in v Avstriji, je tudi Etbin Kristan skušal iskati nova pota za rešitev slovenskega narodnega vprašanja. Sedaj pa ne išče več le načina po katerem naj bi se rešilo le slovensko narodno vprašanje, marveč skuša združiti rešitev slovenskega narodnega vprašanja z rešitvijo narodnega vprašanja vseh Jugoslovanov. S to mislijo je podprl sklicanje prve jugoslovanske konference leta 1909 v Ljubljani. Konference, ki je bila v «Sviceriji» (hotel Tivoli) so se udeležili zastopniki socialno demokratičnih strank iz Hrvatske, Srbije ter Bosne in Hercegovine. Navzoči so bili tudi zastopniki češkoslovaške socialno demokratične stranke, avstrijsko-nemške in avstrijsko italijanske.

O resoluciji sprejeti na tej konferenci in o tem, kar so na konferenci govorili ne bi rad pisal, pa ne predvsem zato, ker je zlasti resolucija obče znana, marveč predvsem zato, ker so jo dogodki že davno prerasli. Resolucija Tivolske konference je danes le še zgodovinski dokument, ki priča, kako resno sta se Etbin Kristan in vodstvo Jugoslovanske socialno demokratične stranke v Avstriji bavila z vprašanjem rešitve jugoslovanskega narodnega vprašanja. Jugoslovanska socialno demokratična stranka je bila pravzaprav edina slovenska stranka, ki se je s tem vprašanjem resno bavila. Tudi pri iskanju rešitve tega vprašanja je bila osebnost Etbina Kristana visoko nad vsemi političnimi voditelji njegovega časa. Za rešitev tega vprašanja si je Etbin Kristan konec koncev prizadeval v imenu in deloma tudi po nalogi Jugoslovanske socialno demokratične stranke v Avstriji.

Zanimanje Etbina Kristana za narodno vprašanje Slovencev in Jugoslovanov pa se ni ustavilo pri Tivolski resoluciji. Na Tivolski konferenci se je med drugim sklenilo naj vodstvo Jugoslovansko socialno demokratične stranke stopi v dotiko z vsemi socialno demokratičnimi strankami v Avstriji zaradi revizije Brnskega narodnega programa. Pri vsem pa je treba vendarle priznati, da je tivolska resolucija imela predvsem to napako, da ni hotela Jugoslovane le združiti marveč jih je hotela tudi jezikovno poenotiti. Ta ideja, ki je bila, ko je prišel Kristan na dan z njo, vsekakor že prekasna, je naletela na splošen odpor med slovenskimi intelektualci in slovenskimi socialnimi demokrati sploh, zlasti pa na Primorskem. Posebej so proti njej nastopili Ivan Cankar, dr. Anton Dermota, dr. Tuma, profesor dr. Lončar in drugi. Kristanova misel je ostala osamljena in sam Kristan ni več te misli propagiral v socialističnem tisku. Bila je mrtvorojeno dete.

* * *

Etbin Kristan je v Trstu večkrat predaval o raznih vprašanjih. Med drugim o Prešernu, o Zupančiču, nekaj predavanj o socializmu, o slovenskim kmetskih puntih, o Antarktiki itd. Ko je predaval o slovenskih pesnikih je tudi bral njihove pesmi. Ko je predaval o socializmu je bral tudi večje in važnejše odlomke iz knjig Marxa in Engelsa. Ko se je leta 1912 vrnil iz Amerike je predaval o razmerah v Združenih državah Amerike. Naj tu povem, da kadarkoli nismo mogli dobiti kakega drugega dobrega predavatelja, smo se radi obrnili na Etbina Kristana, ki je prav tako kakor Ivan Cankar zelo rad prihajal v Trst. Poleg tega smo vabili v Trst Etbina Kristana tudi za kake večje shode in zato, da bi se z njim pogovorili o mnogih perečih vprašanjih. Leta 1905 in 1906 smo priredili nekaj velikih shodov za splošno in enako volilno pravico, za katere smo povabili Etbina Kristana. Za en tak shod smo dobili v Trstu na razpolago celo Narodni dom. Etbin Kristan pa ni nikdar vprašal, kadar smo ga povabili, ali bo shod v veliki, ali v majhni dvorani, ali celo v gostilni. Vsakokrat se je odpravil kamorkoli smo ga naprosili naj bi šel. Razume se, da je imel pri takih shodih vedno dobro spremstvo.

Ob priliki državnozborskih volitev leta 1911 je Etbin Kristan na željo tržaškega Političnega odbora Jugoslovanske socialne demokratične stranke kandidiral v tržaški okolici. Dobil je 2.127 glasov, se pravi več ko vsak drug slovenski socialno demokratični kandidat v drugih volilnih okrajih[1].

IVAN REGENT

1) Najmanj toliko glasov slovenskih volivcev — če ne še več — so dobili italijanski socialistični kandidati v štirih tržaških mestnih volilnih okrajih. Trst je bil torej za Jugoslovansko socialno stranko v Avstriji res močna postojanka.

(Nadaljevanje sledi)

VAL SLABEGA VREMENA JE ZAJEL MALONE VSO EVROPO

Na Švedskem že polnih sto let niso imeli tako mrzlega novembra

V Franciji je letošnja zima že imela svoje žrtve - Prav tako tudi v Avstriji - Na stotine tovornjakov blokiranih v Angliji - Epidemija influence v Češkoslovaški

PARIZ, 30. — Letošnja zima je «pokazala zobe» še pred svojim koledarskim prihodom. Niti najstarejši Francozi ne pomnijo, da bi bili kdaj trgali grozdje izpod snega, kot so ga letos. Zdi se pa, da ta letošnja «posebnost» ni bila le posledica prehodne ohladitve, kajti slabo vreme in mraz se vlečeta že v tretji teden. Francozi se nekako tolažijo, da slabega vremena imajo le pri njih, kajti podobne vesti prihajajo tudi od drugod, malo manj kot iz vse Evrope. Kaže pa, da je trenutno na najslabšem Francija, ki je imela že prve smrtne žrtve letošnje zime.

Pet mrtvih, na desetine ranjenih, na stotine milijonov frankov škode — to je prvi obračun zelo silovite nevihte, ki je včeraj divjala nad Francijo, še posebej nad njenimi predeli ob atlantski obali. Davi se je stanje nekoliko izboljšalo, veter je nekoliko pojenjal in z njim se je pomirilo tudi morje. Največ škode pa je povzročil izredno močan veter, ki je izrul na stotine dreves, pretrgal električne in telefonske žice, cesta med Rochelle in Bordeauxem pa je bila blokirana za več ur. Izredno močan veter in padavine so prekinile promet tudi na številnih železniških progah, kjer je veter pokvaril tudi zunanja omrežja na progah. Največjo brzino vetra so zabeležili v Croisicu, kjer so včeraj imeli veter s 140 kilometri na uro.

Veter, dež, ki se je ponekod spremenil v led, sta še bolj otežkočila promet, še posebej avtomobilski promet. Mnogi motociklisti pa so doživeli tudi lažje in hujše nezgode, ker so jih sunki vetra vrgli na tla.

Rekli smo, da je bilo najhujše na področjih ob atlantski obali. Veter je povzročil izredno velike valove, nad kopnim pa so divjali veliki zračni vrtinci. V goratih predelih je zapadlo veliko snega.

Podobne slabe vesti prihajajo tudi iz Velike Britanije in Skotske, posebno iz severovzhodnih predelov Velike Britanije, ki je že 48 ur paralizirana od snežnih zametov in obilnih padavin. Izredno močan dež je lil v južnih predelih Anglije, vtem ko so na obalnih področjih divjali viharji, tako da je prekooceanska ladja «France» morala vreči sidro pred otokom Wight. Kmalu zatem se je v njeni bližini zasilno zasidrala še prekooceanska ladja «Windsor Castle». Vsa obalna služba je bila alarmirana, da bi priskočila na pomoč 55 oseb ranjenih.

Iz Shap Fella pa poročajo, da so snežni zameti blokirali na cestah na stotine tovornjakov in celo pomožna služba s snežnimi plugi je občepela v snegu. Policija je mogla blokiranim ljudem priteči na pomoč edino s helikopterji, s katerih so že dva dni blokiranim ljudem odvrgli hrano.

Nič kaj boljše vesti ne prihajajo iz Belgije in Nizozemske, kjer je slabo vreme prizadelo obalna področja. Neurja z vetrom niso prizanesla niti notranjim predelom dežele. Ribiške ladje niso mogle na morje in tudi Rotterdamsko letališče so zaprli.

Velike nalive in močan veter so imeli tudi v Luksemburgu. Veter je izrul več dreves, ki so padla na električno linijo in vse področje luksemburške prestolnice je za nekaj časa ostalo v temi.

Iz severne Švedske poročajo o obilnem snegu, iz južne pa o velikih nalivih, na Baltiku pa divja vihar. Po švedskih meteoroloških podatkih je letošnji november bil najbolj hladen od leta 1861 do danes, to se pravi, da polnih sto let niso na Švedskem imeli tako hladnega novembra kot letos. Včeraj so v tistim, ki jih je zajel morski vihar.

Tudi v Susexu, v Kentu in Devonu so številne ceste neprevozne zaradi dežja. Vodovje je prekinilo tudi železniški promet, pomet, posebno v južnih predelih londonskega področja. Slabo vreme je povzročilo veliko cestnih nesreč, med katerimi je bila najhujša tista, ko je avtobus trčil v tovornjak, pri čemer je bilo ničlo, v Stockholmu pa 5 stopinj pod ničlo.

Tudi iz Češkoslovaške poročajo o snežnih viharjih. Ponekod je veter nanesel toliko snega, da so postale ceste neprehodne. Posamezni zameti so bili tudi poldrugi meter debeli. Avtobus, ki je prevažal neki ansambel v Karlove Vary, je bil več ur blokiran, dokler mu niso prišli na pomoč s snežnimi plugi. Tudi na desetine osebnih avtomobilov je blokiranih.

V tem ko prihajajo z goratih predelov vesti o snežnih viharjih in zametih, poročajo iz dolinskih predelov o velikih nalivih. Hkrati pa prihaja od tod tudi vest o širjenju influence, ki se je pred nekaj tedni pojavila na Slovaškem in se sedaj razširja nad Moravsko in vzhodno Češko. Ponekod so že zaprli šole, ker je nad 50 odstotkov otrok zbolelo.

Iz Avstrije poročajo, da je v gornji Avstriji vreme nenavadno toplo zaradi toplih vetrov, ki prihajajo od jugovzhoda. Ti vetrovi pa so zelo močni z brzino nad 100 km na uro. Nagla sprememba vremena iz prejšnjega mraza v sedanji topli val pa je zahteval tudi prve žrtve: štirje otroci so utonili v neki reki, ker je pod njimi popustil led.

Vesti o slabem vremenu prihajajo tudi iz nekaterih predelov Italije, na primer iz alpskih predelov, koder je začelo ponovno snežiti, vtem ko je vse področje okoli Neaplja zajelo neurje z močnim vetrom. Tako imenovano visoko morje je preplavilo ves obalni pas. Promet v neapeljskem pristanišču se sicer še vedno normalno razvija, vendar so morale ladje okrepiti svoje priveze. Posamezni sunki vetra dosegajo tudi 80 km na uro.

STRELJANJE V REAKTIVNEM LETALU

Dramatične trenutke je doživelo sto potnikov nekega reaktivnega letala na poti iz Los Angelesa proti Miamiju. Šestnajstletni Thomas Robinson je nenadoma potegnil samokres in hotel ustreliti vodjo ameriškega vesoljskega programa Christopherja Krafta, ki je bil po naključju med potniki. Toda samokres se je zataknil, mladenič pa je pričel divje streljati z drugim samokresom. Nekemu potniku se je posrečilo, da ga je zmotil z vrečo zlatnikov in da mu je potem izbil obe pištoli iz rok. Poškodovan ni bil nihče; krogle so našli v tleh, sedežih in med prtljago. Če bi Robinson razstrelil okno, bi se letalo morda celo ponesrečilo. Robinson, ki je hotel na Kubo, da bi tam pomagal Castrovim nasprotnikom, je verjetno nepriseben.

VELIKI NAGRADNI NATEČAJ:

«Dedek Mraz, prinesi mojemu očku RENAULT»

Slovita francoska tovarna avtomobilov Renault, katere prvi reklamni oglas objavlja tudi naš današnji dnevnik, je razpisala natečaj, ki se ga lahko udeleže otroci, dečki in deklice, ki na dan 25.12.65 ne bodo prekoračili 17. leta starosti, in sicer tako, da pošljejo do vključno 31. decembra t.l. na uredništvo lističa TOPOLINO (Ul. Bianca di Savoia, 20 — Milano) ali pa izročijo tržaškemu zastopstvu S.A.M., tvrdki SILVANO FRISORI v Ul. F. Filzi 21, pri kateri dobijo tudi potrebni reklamni material, 2 barvni risbi dveh avtomobilov RENAULT, izmed sledečih v lestvici 66: Renault 4, Renault 8, Renault 10 major in Renault 16. Risbi je treba napraviti na dveh listih posebej, a na vsakem naj otroci zapišejo svoje ime in priimek, starost in točen naslov. Risbe se ne bodo vrnile in ostanejo last S.A.M. Renault. Kdor hoče, lahko priloži risbama tudi pismo dedki Mrazu.

Posebno razsodišče, ki ga sestavljajo predstavnik avtomobilske tovarne, časopisnega podjetja Arnoldo Mondadori, Studia Pardi ter osebnosti iz kulturnega in umetniškega življenja, izbere tedensko (natečaj se je namreč že začel 13. t.m.) 52 risb, ki se nagrajujejo z bicikli znamke Graziella model «junior» ter z znanimi švicarskimi barvicami Garan d'Ache. Delo razsodišča spremlja funkcionar finančnega nadzorništva.

15. januarja 1966 se bo med vsemi udeleženci, torej tudi med tistimi, ki niso bili ali pa so že bili tedensko nagrajeni, izbralo 8 risb, ki bodo nagrajene z enakim številom avtomobilov Renault, ki jih ponazarjajo.

Ker so naši otroci vedno pokazali veliko sposobnost ob priliki tovrstnih natečajev, svetujemo našemu učiteljstvu, da poskrbi, da se nagradnega natečaja udeleži čimveč otrok iz slovenskih šol.

S proslave 40-letnice zbora «E. Adamič»

Prof. Sila, najstarejši član zbora, med svojim govorom

Predsednik Prosvetne zveze Ubald Vrabec v trenutku, ko izreka zboru svoje čestitke

Pogled na del občinstva in zbor med njegovim izvajanjem

RADIO TELEVIZIJA

SREDA, 1. DECEMBRA 1965

Radio Trst A

7.00 Koledar; 7.30 Jutranja glasba; 11.30 Slov. motivi; 11.35 Radio za šole; 11.55 Tržaški motivi; 12.15 Pomenek s poslušalkami; 12.25 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba s filmov; 17.00 «Musici del Friuli»; 17.25 Radio za šole; 17.45 Pesem in ples; 18.00 Ne vse, toda o vsem; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Bravničar: Mladinske, Uspavanka, Tri kaprice; 18.50 Motivi, ki so mladim všeč; 19.15 Higiena in zdravje; 19.30 Slov. zbori; 20.00 Šport; 20.35 V. Beličič: «Gospod in pol»; 21.00 Simf. koncert; v odmoru: Knjižne novosti; 22.40 Musica sprint; 23.00 Jazz.

Trst

12.05 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.40 Bergova opera «Wozzeck», 3. dejanje; 14.05 Sodobna furlanska poezija; 14.20 Orkester Russo.

Koper

7.15 Jutranja glasba; 8.00 Prenos RL; 11.00 Ciklus o Danteju; 11.15 Poje Julie London; 11.30 Glasbeni mozaik; 12.00 in 12.55 Glasba po željah; 13.40 Operna panorama; 15.00 Glasbeni vrtiljak; 15.45 Slov. narodne; 16.20 Pevci lahke glasbe; 17.00 Tretja stran; 17.15 Bayrouthov koncert za flavto in čembalo; 17.45 Ital. narodne; 18.00 Prenos RL; 19.00 Športne vesti; 19.30 Prenos RL; 22.15 Armando Trovajoli in njegov ansambel; 22.35 Bartokov godalni kvartet.

Nacionalni program

8.30 Jutranji pozdrav; 9.10 Haydnova simfonija 39; 9.45 Pesmi; 10.05 Operna antologija; 10.30 Šola; 11.00 Sprehod skozi čas; 11.30 Beethovnova sonata opus 14; 11.45 Godala; 13.30 Solisti lahke glasbe; 14.55 Vreme na ital. morjih; 15.15 Filmske novosti; 15.45 Gospodarska rubrika; 16.00 Spored za najmlajše; 16.30 Violinist A. Salvatore; 18.00 C. Th. Dreyer: «Moji filmi»; 18.35 Neapeljske pesmi; 19.05 Kmetijska oddaja; 19.15 O morju in pomorščakih; 20.25 Cimarosa: «Tajna poroka».

II. program

7.30 Jutranja glasba; 8.30 Orkester in fantazija; 9.35 Glasbenogovorni program; 10.35 Nove pesmi; 11.05 Vesela glasba; 14.05 Pevci; 15.00 Ital. narodni plesi; 15.15 Izbrani motivi; 15.35 Koncert v miniaturi; 17.00 Plošče; 17.35 Ljudska enciklopedija; 17.45 Pisan glasbeni spored; 18.35 Enotni razred; 18.50 Vaši izbranci; 20.35 Godala; 21.40 Večerni spored; 22.15 Plesna glasba.

III. program

18.30 Gledališki pregled; 18.45 Pugnianijeva simfonija opus 19; 19.00 Knjižne novosti v Parizu; 19.30 Koncert; 20.30 Revijski spored; 20.40 Schubertove skladbe; 21.20 Pisatelj Eugenio Montale; 21.30 Z glasbenih festivalov; 22.10 Pisatelj Italo Svevo.

Slovenija

8.05 Glasbena matineja; 8.55 Bettina: Zgodba o psičku Pataloniku; 9.10 Mladinski zbor iz Slovenjega Gradca; 9.25 Lahka glasba; 10.15 Violinist Ali Dermelj; 10.45 Človek in zdravje; 11.00 Turistični napotki; 11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Iz oper čeških skladateljev; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Slov. narodne; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Radijska šola: To je naša domovina; 14.35 Naši poslušalci čestitajo; 15.20 Zabavni intermezzo; 15.30 Pihalna godba; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Slov. glasba za komorne ansamble; 18.00 Aktualnosti; 18.15 Radio Koper; 18.40 Naš razgovor; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Lahka glasba; 20.35 Verdi: «Ples v maskah»; 23.05 Plesni orkester.

Ital. televizija

8.30 Šola; 16.45 Nova srednja šola; 17.30 Spored za najmlajše; 18.30 Nikoli ni prepozno; 19.00 Dnevnik; 19.15 Evropska skupnost; 19.55 Športne vesti in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 «La prova del nove»; 22.15 Prireditve med tednom; 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik; 21.15 TV zgodba «Filantropi»; 22.05 Mednarodni plesni turnir.

Jug. televizija

10.00 Tv v šoli; 16.40 Govorimo po rusko; 17.00 Učimo se angleščine; 17.40 Tiktak: Mali tiger; 17.55 Pionirski TV studio; 18.25 Obzornik; 18.45 Opera skozi stoletja; 19.15 Filmski pregled; 19.40 TV prospekt; 20.00 Dnevnik; 20.20 Obzornik; 20.30 Zabavno-glasbena oddaja; 21.30 Kulturna panorama; 22.15 Pogovori o slovenščini; 22.40 Hokej Jugoslavija : Cortina; 23.20 Zadnja poročila.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Če se želite uveljaviti na delovnem mestu, bodite bolj obzirni do svojih kolegov. Ugodite neki želji ljubljene osebe.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Novi dogodki bodo spodbudno vplivali na vašo ambicijo. Skušajte obnoviti nekoliko staro prijateljstvo.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Dan ni primeren za podvige izven vašega običajnega dela. S trdno voljo boste premagali vse težkoče čustvenega značaja.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Ne odpovejte se nekemu načrtu, ki bi vam zagotovil precejšnje koristi. Pazite se pred tem, da bi vas nekateri prilizovalci ne omrežili.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Okoliščine so primerne za vse gospodarske podvige, razen finančnih. Resen družinski spor bo močno vplival na vaše razpoloženje.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Skušajte uveljaviti v svojem delu nekatere svoje originalne zamisli. Glejte na življenje z bolj treznimi očmi.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Preveč ste zavzeti z nekaterimi finančnimi vprašanji, pri tem pa ne upoštevate svojih izkušenj. Bodite bolj oprezni v svojih odnosih s tujimi osebami.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) V trgovinskem poslovanju se vam ne obetajo kdove kakšni uspehi. Primorani boste izbirati med dvema prijateljema.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Lahko poizkusite svojo srečo na nekem novem področju, ne da bi pa povsem zapustili staro. Razčistiti boste morali neko zadevo med vami in nekim prijateljem.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Preden pristopite k izvedbi nekega načrta, proučite še enkrat ves položaj. Glede neke čustvene zadeve, skušajte svoje načrte uskladiti z okoliščinami.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Z uspehom se boste udeležili nekega natečaja, ki ste se nanj dolgo pripravljali. Ne dovolite, da bi nekateri novi prijatelji na vas premočno vplivali.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Nastopil bo ugoden trenutek za začetek neke nove poslovne dejavnosti. Srečni boste spričo privrženosti, ki jo bo do vas pokazala ljubljena oseba.

Goriško-beneški dnevnik

Predavanje L. Čermelja v klubu «S. Gregorčič»

Danes 1. decembra ob 20.30 bo v klubu «S. Gregorčič» na Verdijevem korzu v Gorici predaval znani publicist o manjšinskih problemih, dr. Lavo Čermelj iz Ljubljane o temi

SLOVENCI POD FAŠIZMOM

Ob tej priliki bodo prodajali tudi njegovo knjigo o borbi primorskih Slovencev pod fašizmom za svoj obstoj, ki je pred kratkim izšla tudi v slovenščini. Na željo bo avtor knjigo tudi podpisoval.

Sladkor in kava proste cone za december

Trgovinska zbornica sporoča, da se je začelo razdeljevanje jestvin proste cone potrošnikom iz Gorice, Sovodenj in drugih krajev naše pokrajine za mesec december. Potrošniki iz Gorice in Sovodenj bodo prejeli na odrezek štev. 41 po 3 kg sladkorja, ki bo stal največ 140 lir kg, 350 g surove kave na štev. 42, osebne živilske nakaznice ter liter olja. Blago morajo prevzeti najkasneje do 31. decembra.

Svečanost ob upokojitvi uslužbencev v umobolnici

Včeraj popoldne je notranja komisija v umobolnici pripravila kratko svečanost ob priliki upokojitve šestih uslužbencev. V imenu notranje komisije je spregovoril odbornik Adrian, pokrajinski odbornik Marko Waltrisch pa je vsakemu upokojencu podaril uro. Upokojeni so bili naslednji uslužbenci: Evelina Donda, Lidia Tofful, Mario Nanut, Aldo Tobia, Arrigo Malfatti in Valeria Magnarin.

● Izvolili so notranjo komisijo v podjetju monopola ATI v Drevoredu XX. septembra. Sindikalna organizacija FILA-CGIL je letos prvič sodelovala na volitvah in prejela 63 glasov, FUILA-CISL pa 59. V notranjo komisijo sta bila izvoljena Stanislav Baštjančič in Ghiotto Santè.

● **Mestna sekcija PSI** v Tržiču bo imela letno skupščino 5. decembra ob 10. uri na sedežu. Na njej bodo izvolili novi odbor. Semola bo poročal o dosedanji dejavnosti, Bonadonna pa o poteku vsedržavnega kongresa v Rimu.

Kino

Gorica

CORSO. 16.30: «Casanova 70», Mastroianni in Virna Lisi. Italijanski barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.

VERDI. 17.00: «Totò d'Arabia», italijanski film v barvah.

MODERNISSIMO. 16.30: «The phenix city. story», John Meintire in Katry Grat. Črnobeli ameriški film. Mladini pod 16. letom vstop prepovedan.

VITTORIA. 17.00: «La iena del Missouri», D. Malone in J. Reland Ameriški črnobeli film

CENTRALE. 17.00: «Combattimento ai pozzi Apache», B. Cooper in A. M. Alberghetti. Ameriški črnobeli film

Ronke

EXCELSIOR. 18.30: «Ursus, il terrore dei Kirgisi».

RIO zaprt.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna KUERNER, Korzo Italija št. 10, tel. 25-76.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj je bila v Gorici najvišja temperatura 14,7 stopinje ob 4.30 in najnižja 5,4 stopinje nad ničlo prejšnji večer ob 19. uri. Povprečna vlaga 100 od sto; dežja je padlo 18 mm.

OB OBISKU OBČINSKIH PREDSTAVNIKOV

Podgorci so obrazložili nekatere svoje probleme

Obravnavali so ureditev cest, luči, pokopališča, odvoz smeti, odpravo smrada itd.

Kot pred nekaj tedni v Pevmi so se preteklo nedeljo tudi v Podgori sestali nekateri občinski upravitelji s tamkajšnjim prebivalstvom, da bi se z njimi pogovorili o številnih nerešenih problemih tega naselja. Sestanek je bil v župnijski dvorani v Podgori, začel se je ob 11. uri ter je trajal približno poldrugo uro. Udeležilo se ga je precej domačinov obeh narodnosti.

Od občinske uprave so bili prisotni odbornik za javna dela Lupieri, slovenska svetovalca dr. Bratina in prof. Bratuš ter svetovalec dr. Cian od KD. Dr. Bratina je v slovenščini pozdravil domačine in jih povabil naj izčrpno in jasno naštejejo svoje probleme, zaradi katerih so prišli občinski upravitelji med nje, da se z njimi pogovorijo.

Govoril je tudi dr. Cian, ki je poudaril dejstvo, da so letos prvič soudeleženi pri občinski upravi tudi pripadniki slovenske etnične skupnosti, kar daje Gorici bolj moderen in bolj evropski videz.

Nato je Lupieri otvoril debato, pri kateri so obravnavali najrazličnejše krajevne probleme. Domačini so med drugim navedli potrebo po kanalizaciji, asfaltiranju nekaterih cest, okrepitvi javne razsvetljave itd. Precej obširno so razpravljali o pokopališču, o odvozu smeti in odpadkov, ureditvi obcestnih kanalov v Ul. Cuneo in Calvario o ureditvi vaškega potoka in o popravilu mostička proti Stražicam, ki bi ga bilo treba čimprej ponovno odpreti za promet. Predlagali so tudi bolj pogoste vožnje mestnega avtobusa zlasti v tistih urah, ko je promet največji; občinska uprava naj bi posredovala pri vodstvu tovarne umetnih vlaken, da bi speljali vse plina te tovarne v en sam dimnik, ki naj bi bil dovolj visok, da bi domačinom prihranil neznosen smrad.

Lupieri je zagotovil, da bodo v kratkem poskrbeli za popravilo ulic Treviso, Attems in Slataper. Pozneje pa bo prišla na vrsto tudi Ul. Calvario in drugi problemi. V teku je okrepitev poulične razsvetljave in tudi mostiček čez Soco bo v kratkem odprt za promet.

Po zaključku sestanka so si občinski upravitelji v družbi nekaterih domačinov ogledali ceste in druge naprave, ki bi jih bilo treba urediti.

Osem milijonov za razširitev pokopališča v Ronkah

Občinska uprava v Ronkah je prejela posojilo v znesku 8 milijonov lir za razširitev pokopališča v Ul. D'Annunzio. S temi sredstvi bodo nakupili zemljo posestva Cappeletti, zgradili bodo zid okoli novega pokopališča, skupno kostnico, uredili bodo mrtvašnico, nove poti, nov vhod in vhod s starega na novo pokopališče. Novi del pokopališča bodo razdelili na štiri dele za navadne grobove, ter na dva manjša dela za pokop otrok. Načrt so že odobrili odgovorni uradi.

S steklom se je porezal

Po rokah se je porezal 39-letni Lino Siega iz Ul. Lambro 36 v Gorici. Nesreča se mu je zgodila med popravljanjem steklene vaze, ki se mu je razbila v roki; zdravil se bo deset dni.

Mladoletniki na slabi poti

Policiji v Tržiču so prijavili šest mladoletnikov, ki so v prvih šestih mesecih letos izvršili več tatvin v Tržiču, Starancanu in Sesljanu. Prijavljeni, ki so vsi na začasni svobodi, so: 17-letni G.S., 17-letni V.G., 16-letni F.S, 14.-letni O.C., 15-letni F.E. in 14-letni V.M., ki je ukradel kolo v Sesljanu.

Z motorjem se je zaletel v spuščene zapornice

Na povratku z dela se je z motorjem zaletel v spuščeno železniško zapornico v Moši delavec 57-letni Francesco Burlon iz videmske pokrajine. Zlomil si je roko in ga bodo v goriški bolnišnici pridržali na zdravljenju za dvajset dni.

Zdravniški ambulatorij INAS (CISL) v Tržiču

INAS, ki je patronat CISL za delavce, je odprl v Ul. Giacich v Tržiču zdravniški ambulatorij, v katerem bodo mogli delavci prejeti zdravniško pomoč. Brezplačno bodo v tem ambulatoriju pomagali tudi tistim delavcem, ki jim je INPS zavrnila prošnjo za pokojnino, ali invalidnost in ki bodo vložili priziv, da zajamčijo uveljavitev svojih pravic. Zdravniško pomoč INAS bodo nudili naslednji zdravniki: dr. Cifelli, asistent goriške bolnišnice, pomagali pa mu bodo specialisti dr. Guido Bruschina, dr. Silvio Rossi in dr. Vincenzo de Michelini. Ambulatorij bodo odprli danes ob 15. uri in bo odprt vsako sredo. Deželni odbornik za delo Just je poslal INAS telegram, v katerem je pohvalil to koristno pobudo.

● **Pokrajinski kongres PSIUP** bo 5. decembra v dvorani hotela «Roma» v Tržiču. Tržiška sekcija, ki je imela prejšnji dan svojo skupščino, je za ta kongres določila 37 delegatov.

TRI DNI PRED OTVORITVIJO

Trgovci se pripravljajo na Andrejev sejem

Natečaj za najlepše izložbe - V nedeljo bodo trgovine odprte - Prostovoljna medtedenska zapora trgovin Zabavišča v središču mesta

Kot smo že poročali pred dnevi, je bil ob priliki Andrejevega sejma, ki bo v Gorici od sobote 4. t. m. pa do vključno v nedeljo 12. t. m., organiziran tudi nagradni natečaj za najlepše trgovske izložbe. Interesenti naj prijavijo svojo udeležbo na sedežu pokrajinske zveze trgovcev v Gorici. Izložbe morajo biti pripravljene za soboto 4. t. m. ter morajo ostati urejene do 12. t. m., ko se bo sejem zaključil.

V nedeljo 5. t. m., na predvečer Miklavževega praznika, bodo zaradi nakupov daril, ki so ob tej priliki v navadi, vse merceološke trgovine lahko odprte popoldne od 15. do 19. ure.

Ker se za časa sejma predvideva v Gorici precejšen obisk ljudi iz sosednih področij priporoča zveza trgovcev vsem trgovskim podjetjem, zlasti pa tistim v središču mesta, naj imajo kar najbolj razsvetljene svoje lokale, da bo tako imelo mesto kar najlepši videz.

Obenem se obveščajo vsi prizadeti, da bo v teku vsega meseca decembra medtedenska zapora trgovin, ki je sicer obvezna po prefekturnem odloku, prostovoljna. Torej bodo tiste trgovine, ki bi to želele, lahko poslovale tudi dan, ko bi morale imeti zaprto.

Med tem je že včeraj prišel v Gorico dober del zabavišč, ki postavljajo svoje atrakcije na Travniku, Trgu Battisti ter po ulican, ki so določene v ta namen. Orjaški sputnik je sredi Travnika že postavljen, druge naprave pa postavljajo danes. V Ul. Brass ... so na eni strani razvrščeni številni nomadski vozovi, ki so ustvarili v središču mesta še eno novo naselje.

Vozniki v bolnišnici zaradi prometnih nesreč

V Ulici Vittorio Veneto se je v ponedeljek nekaj pred 21. uro pripetila lažja prometna nesreča: trčila sta avtomobila, ki sta vozila drug proti drugemu. Renzo Resen, uradnik iz Ul. Garzarolli 36 se je s svojim fiatom 500 peljal po Ul. Vittorio Veneto proti bolnišnici. Ker je vozil preveč po levi strani, je trčil v nasproti prihajajoči fiat 600 Stojana Čuka iz Ul. Torriani 1. Pri tem se je Resen pobil po glavi. V civilno bolnišnico je prišel uro kasneje, kjer so mu rano obvezali in ga poslali domov; okreval bo v 6 dneh. Obe vozili sta se poškodovali na sprednjih konceh.

Ker je premočno zavrl je včeraj opoldne padel z lambrete poštar 22-letni Bruno Pacor iz Ul. sv. Gabrijela 8. Nesreča se je zgodila na Svetogorski cesti. Pri padcu si je zlomil levo nogo. Karabinjerji iz postaje na vetogorski cesti so zaslišali očividce, da sestavijo zapisnik. Pacor je namreč zadel tudi ob neki avto.

Med robkanjem turščice se je včeraj dopoldne ranil v roko kmetovalec 64-letni Adelchi Monticolo iz Gradiške. Pomagal je sosedu, vendar mu je prst zašel med strojevo kolesje ter mu zmrcvarilo prst. V bolnišnici so ga pridržali na zdravljenju s prognozo okrevanja v 10 dneh.

● Na smučanju si je v nedeljo zlomila levo nogo 26-letna Giordana Gregori iz Ronk; v tržiški bolnišnici so jo pridržali na zdravljenju za 30 dni.

Odložene sodne razprave

Pred goriškim okrožnim sodiščem so včeraj dopoldne, obravnavali tri zadeve, ki so bile na dnevnem redu že pretekli petek pa so jih morali odložiti, ker se je zavlekla razprava proti Andreju Brezavščku v zvezi z napadom v Novi Gorici.

Tudi včeraj so v vseh treh primerih razpravo ponovno odložili na sredino decembra, ker je sodišče sprejelo nekatere zahteve obrambe ali civilnih strank za pridobitev novega dokaznega materiala.

Skušal je napraviti samomor

Včeraj zjutraj okrog 8. ure je njegov svak našel na njegovem domu v Ul. Giustiniani 25 ranjenega 61-letnega Giorgia De Martina, ki se je malo prej ranil z nožem na trebuhu in zapestju. Odpeljali so ga v bolnišnico kjer so ga pridržali za 8 dni na zdravljenju. Menijo, da si je De Marin skušal vzeti življenje, ker je bolan na sklepnem revmatizmu.

Piero Caleffi: LAHKO JE REČI LAKOTA...

6.

Treba je bilo čakati na Mina, ki naj bi bil prišel v Milan iz S. Pietro di Castelveccana naslednji dan, medtem pa naj bi ženski poskrbeli, da bi imeli teh petero mož pod nadzorstvom.

To je bilo lahko reči. Kje in kako naj bi jih skrili. Mary je bila v gosteh pri neki prijateljici in seveda ni mogla pripeljati domov vseh teh neznancev, ne da bi morala pojasniti preveč stvari. Fausto je poiskal nekega tovariša ter mu je pojasnil zadevo. Ta mu je ponudil še kar dobro ohranjeno klet v hiši, v Ul. S. Valeria, ki je bila porušena ob bombardiranju. Odlično. Ujetnike so odpeljati tja, jim dali živeža ter jim priporočili, naj se ne ganejo, dokler se ne bodo vrnili, pa naj bi se zgodilo kar koli. Naslednje jutro ob zori sta se ženski vrnili v Ul. S. Valeria, da bi prevzeli «zavoje». Vrata so bila zaklenjena, o petih možeh pa ne duha ne sluha. Trkali sta, potresli razmajana vrata: nobenega odziva. Da ne bi pritegnili nase pozornosti, sta se oddaljili in vrnili uro kasneje Nekaj zidarjev se je motalo okrog zidov, ki so še stali pokonci, da bi jih podprli in preprečili njih zrušenje. Vrata v klet so bila odprta, «zavojev» pa nikjer. Nista si upali vprašati zidarjev. Vrnili sta se pobiti ter nenadoma zagledali na cesti skupino petih bivših ujetnikov, ki so bili vsi zadovoljni, ko so ju ugledali ter so jima pritekli naproti. Bolj s kretnjami kakor z besedami so jima pojasnili, da so slišali trkanje, da pa si niso upali odpreti. Nato so prišli delavci, ki so začeli kričati nanje in so jih nagnali. Najbrž so jih zamenjali za potepuhe, ki iščejo, kam bi legli zastonj.

Nato sta jih morali v pričakovanju Mina voditi po mestu, pri čemer sta hodili spredaj, jetniki pa razkropljeno za njima. Več ur so ostali v baziliki sv. Ambroža, opoldne so jedli v skromni gostilnici v stranski ulici, popoldan pa so prebili v kinematografu, dokler ni Fausto ženskama po telefonu potrdil, da je prispel Mino, ki ju je končno rešil tega napornega varovanja.

Ko so Anfossija aretirali (kasneje je zbežal iz zapora S. Vittore s pomočjo ponarejenega ključa, ki so mu ga poslali od zunaj), sta prevzela njegovo nalogo Marco in Sergio: prvi je bil Sergio Kasmann, drugi pa Sergio Tornaghi. Kasmann je večkrat, tudi v zelo dramatičnih okoliščinah, ubežal aretaciji, toda leto kasneje, decembra 1944 je zašel v zasedo in padel pod zahrbtnim strelom. Malo prej, ko mu je bilo komaj 24 let, si je pridobil takšno zaupanje, da so ga imenovali za načelnika glavnega štaba poveljstva mesta Milana.

Ta fant, močan kakor trš, živahen in bister, si je takoj pridobil mojo simpatijo. Resno je govoril kakor zrel mož, medtem ko so njegove svetle otroške oči vpijale vase življenje, ki se je bohotilo okrog njega tako vabljivo in različno od tega, kar je doživljal tedaj on v svoji zorni mladosti.

In Sergio Tornaghi, čigar obetajoče življenje se je kasneje žalostno končalo v Mauthausnu, je vzbudil v meni veliko zaupanje s svojo vedro resnostjo, ki se je izražala bolj v dolgem molku kakor pa v kratkih trenutkih zaupnih pogovorov, med katerimi je omenjal svojo ženo Dino, ki je vedno delila z njim vse nevarnosti.

Res, na naši strani se je v to borbo vključila najboljša italijanska mladina.

šport šport šport

Mednarodne tekme v tem tednu

Spored mednarodnih nogometnih tekem v tem tednu

Danes, 1. decembra

Kvalifikacija za SP

Wales - Danska (7. evropska skupina)

Pokal evropskih prvakov (osmine finala)

Real Madrid - Kilmanock (prva tekma 2:2)

Dinamo Bukarešta - Inter

Manchester United - Vorwaerts Berlin (2:0)

Pokal pokalnih prvakov (osmine finala)

Liverpool - Liege

Olympique Atene-West Ham (0:4)

Pokal sejemskih mest

Chelsea - Wien (0:1)

Barcelona - Antwerpen (1:2)

Leeds United - Leipzig (2:1)

Vitoria Setubal - Milan

V nedeljo 5. decembra

Za pokal sejemskih mest

Spartak Brno - Fiorentina (0:2)

BOKS

TOKIO, 30. — Svetovni prvak bantam kategorije Japonec Masahiko «Fighting» Harada je danes z zmago po točkah v 15 rundah nad Angležem Alanom Rudkinom ohranil krono najboljšega. Vsi trije sodniki so zmago prisodili Japoncu: glavni sodnik Ko Toyama je prisodil Haradi 74 točk, Rudkinu pa 66, stranski Nicholas Pope (ZDA) 72:70, Hiroyuki Texaki (Japonska) pa 74:65 v korist svetovnega prvaka. Med dvobojem pred 14.000 gledalci je prišlo samo do enega knock downa, ko je Japonec v prvi rundi podrl na tla Angleža.

* * *

NEW YORK, 30. — Eden od ameriških predstavnikov svetovnega prvaka srednje kategorije Dicka Tigerja (Nigerija) Lew Burston bo prispel v četrtek v Rim, kjer bo imel razgovore z organizatorjem Rinom Tommasijem o pogojih mo. rebitnega dvoboja za naslov med Nigerijcem in Italijanom Ninom Benvenutijem.

ATLETIKA

Pred 9000 gledalci v Aucklandu

Kenijec K. Keino svetovni rekorder v teku na 5000 m

AUCKLAND, 30. — Kenijski atlet Kipchoge Keino je danes izboljšal med atletskim mitingom v Aucklandu s časom 13'24"2 svetovni rekord v teku na 5.000 m. Novi rekord je za 1"6 boljši od prejšnjega (13'25"8), ki ga je 4. junija letos dosegel Avstralec Ron Clarke v Los Angelesu.

Pri eni milji je Keino zabeležil čas 4'16", pri drugi pa 8'42", medtem ko je tretjo miljo pretekel v 12'58", kar je slabše od svetovnega rekorda Clarka (12'52"2), vendar najboljši čas na 5.000 m dolgi progi.

Po uspehu je Keino, ki je nastopil pred 9.000 gledalci, izjavil, da bi lahko, če bi bil bolje pripravljen za tekmovanja, še znižal čas rekorda.

Kipchoge Keino brani že s 7'39"6 svetovni rekord na 3.000 m. Star je 25 let in se je rodil v Nandiju kakih 300 km od Nairobija. Atlet, ki je oče 2-letne deklice in je po poklicu policaj, se je izkazal že med tokijsko olimpiado, ko je zasedel s časom 13'50"4 peto mesto v teku na 5000 m. Kenijski atlet je nastopil tudi v teku na 1.500 m, kjer je s 3'45"8 zmagal v predtekih, a je bil s 3'41"9 izločen v pol. finalu.

Svoje sposobnosti pa je Keino pokazal med turnejo po Evropi letos junija meseca. V Helsinkih, kjer je nastopil v teku na 5.000 m z Avstralcem Clarkom in Francozom Michelom Jazyjem, je bil ves čas ne samo enakovreden bolj znanima tekmecema, temveč je v zadnjem krogu celo napadel Jazyja, ki je tedaj s časom 13'27"6 izboljšal evropski rekord. Keino je bil s 13'28"2 drugi, Clarke pa s 13'29"4 tretji. V Turku je Keino ponovno premagal Clarka in se nato vrnil v Brazzaville, kjer je na afriških igrah zmagal v tekih na 1.500 m (3'41"1) in 5.000 m (13'44"4). Avgusta meseca je bil zopet na evropski turneji, kjer je nadaljeval s presenetljivimi nastopi. V Stockholmu je kljub blatni stezi pretekel 5000 m v 13'29". Naslednji dan je v Helsingborgu s 7'39"6 izboljšal svetovni rekord na 3000 m, 28. avgusta je pretekel v Fagerati (Finska) 1.500 m v 3'39"6, 30. istega meseca pa se je v Londonu približal s časom 3'54"2 za 6 desetink sekunde svetovnemu rekordu Jazyja v teku na 1 milju.

Kronologija svetovnih rekordov na 5000 m od 1942. leta je naslednja:

13'58"2/10 Gundar Haegg (Šved.) 20.9.42 v Goteborgu
13'57"2 Emil Zatopek (ČSSR) 3.5.54 v Parizu
13'56"6 Vladimir Kuts (SZ) 29.8.54 v Bernu
13'51"6 Chris Chataway (VB) 13.10.54 v Londonu
13'51"2 Vladimir Kuts (SZ) 23.10.54 v Pragi
13'50"8 Sandor Iharos (Madž.) 10.9.55 v Budimpešti
13'46"8 Vladimir Kuts (SZ) 18.9.55 v Beogradu
13'40"6 Sandor Iharos (Madž.) 23.10.55 v Budimpešti
13'36"8 Gordon Pirie (VB) 19'6.56 v Bergenu
13'35" Vladimir Kuts (SZ) 13.10.57 v Rimu
13'34"8 Ron Clarke (Avstral.) 16.1.65 v Hobartu
13'33"6 Ron Clarke (Avstral.) 1.2.65 v Aucklandu
13'25"8 Ron Clarke (Avstral.) 4.6 65 v Comptonu
13'24"2 Kipchoge Keno (Kenija) 30.11.65 v Aucklandu

KOŠARKA

PO PRESENEČENJIH V NEDELJSKEM KOLU

Milanska All'Onestà nova zvezda moške A lige

Bo Rubinijevim atletom uspelo nadoknaditi zamujeno?

Košarkarsko prvenstvo moške A lige, ki je v preteklem kolu kazalo, da bo potekalo po lanskoletnih tirih, je v tem zadnjem zavrtljaju po zaslugi milanske petorke All'Onestà spet zaživelo in postavilo nova vprašanja

Ignis in Simmenthal sta v šestem kolu naletela na močna nasprotnika. Medtem ko je Ignis kljub oslabljenemu moštvu (najboljši strelec Vittori je nastopal poškodovan, Cescutti in Gargati pa sploh nista šla na igrišče) osvojila obe točki na nevarnih padovskih tleh, so morali italijanski prvaki prepustiti zmago someščanskemu moštvu.

In prav ta zmaga v prvem milanskem derbiju predstavlja veliko presenečenje dneva. Prvaki, favoriti na papirju, so na igrišču deloma zatajili, kar je zadostovalo Garbosijevi petorki za podvig.

Rezultat te tekme zasluži vso pozornost, kot zasluži veliko pozornost petorka, ki je bila že v samem uvodnem kolu letošnjega prvenstva že na tem, da premaga Ignis. Sodniška napaka jo je v zadnji sekundi igre prisilila na podaljška, v katerih je bolj homogeno moštvo iz Vareseja izkoristilo svojo premoč, ker so morali najboljši domačini z igrišča. Drugi veliki uspeh milanske ekipe je bila zmaga nad Petrarco, ki je pomenila obenem zaključek pozitivne serije te petorke, serije, ki je trajala polnih trinajst tednov.

All'Onestà je tako postala tretja velesila italijanske košarke. Bo vzdržala na tem položaju?

Petrarca tokrat dolguje svoj poraz pomanjkanju iniciative in odločnosti nekaterih igralcev. Na pol južnoameriška Oransoda je končno le prišla do svoje druge zmage na račun beneškega Reyerja, ki ne zmore več začetnega elana

Partenope in Stella Azzurra sta se borili za točke do zadnjega trenutka in domačini so osvojili tekmo šele v podaljških.

Bolonjski petorki sta v tem kolu zabeležila dve zmagi. Tako Alcisa, kot Candy sta si zagotovila uspeh v zadnjem delu tekme po zaslugi svojih strelcev, Sardanie na eni strani, Lombardija na drugi. Z uspehom nad Biello je Alcisa prekinila negativno vrsto nastopov in zdaj lahko bolj mirno gleda na prihodnjo tekmo v Rimu, kjer bo verjetno nabrala še dve točki. V Pesaru je bila Candy po uspešnem uvodu že blizu katastrofe iz katere se je rešila tik pred zaključkom dvoboja.

Po šestem kolu je Ignis že sam na vodstvu lestvice, vendar bo že prihodnjo nedeljo gostil najresnejše tekmece.

Simmenthal bo potoval v Nestijev brlog z bisago polno upanja, a tudi z velikim strahom. Poraz milanske petorke bi bil skorajda usoden, ker je prav malo verjetno, da bi Rubinijevim atletom uspelo kdaj pozneje nadoknaditi zamujeno pot.

Ta bo clou tekma sedmega kola, ki bo lahko obenem odločilnega pomena za končno zmago. Zanimanje za to tekmo je tako veliko, da verjetno niti polovica interesentov ne bo mogla v dvorano in je upati, da bo dvoboj prenašala televizija. Vključitev tujih atletov in polna poletna sezona, ki se je praktično vila od zaključka lanskega prvenstva do novega, sta močno popularizirala ta šport, ki danes priteguje nepričakovano velike množice.

Da si napravimo pravo sliko tega «revivala» košarke, naj povemo, da so prvi gledalci za milanski derbi prišli v dvorano že dve uri in pol pred začetkom tekme, ter da so zaključili prodajo vstopnic dvaj. set minut pred samim začetkom dvoboja potem, ko je 5500 gledalcev napolnilo do zadnjega kotička prostrano športno palačo.

I. PATRIZIO

LESTVICA

Ignis Varese	6	6	0	496	378	12
Simmenthal	6	5	1	460	415	10
Candy Bol.	6	4	2	499	466	8
Petrarca Pad.	6	4	2	422	400	8
All'Onestà	6	4	2	425	417	8
Reyer Venezia	6	3	3	400	389	6
Lib. Biella	6	3	3	389	412	6
Partenope	6	2	4	395	309	4
Oransoda	6	2	4	408	449	4
Alcisa Bol.	6	2	4	439	500	4
Vuelle Pesaro	6	1	5	448	458	2
Stella Azzurra	6	0	6	389	467	0

HOKEJ NA LEDU

LJUBLJANA, 30. — Na mednarodnem turnirju v hokeju na ledu, ki se je pričel sinoči v športni dvorani v Ljubljani je reprezentanca Jugoslavije premagala avstrijski klub Kitzbuechel 6:2 (3:1, 2:0, 1:1), italijansko moštvo Cortina pa 7:0 (2:0, 1:0, 4:0) moštvo iz Bocna. Danes je Cortina premagala Kitzbuechel 6:1 (2:0, 3:0, 1:1).

NOGOMET

LJUBLJANA, 30 — V okviru tekmovanja za nogometni pokal Jugoslavije je danes enajstorica Aluminija iz Kidričeva premagal moštvo Olimpije, ki je nastopila z nekaterimi mladimi igralci, 3:2 (2:2).

TELOVADBA

PRAGA, 30. — V prvih dneh decembra (3. in 4.) bo v Pragi svetovno prvenstvo v ženski orodni telovadbi. Tekmovanja se bo udeležilo 33 predstavnic 12 držav.

IŠČEJO GEOMETRA LUCIANA

Kmalu je prispel ukaz, naj gre Mino v Lugano v Švici, da naveže stike ter naj pripelje s seboj tudi mene, da bi me spoznali. Salvo, spreten tihotapec, ki je dovršeno organiziral številne prehode bivših ujetnikov in Židov, je poskrbel tudi za našega nad Ponte Tresa. Dva obmejna miličnika sta bila z njim sporazumna. Sestali smo se v hotelski sobici z nekim gospodom, pravim dolginom, rdečih las in konjskih zob, Angleža, kakršne vidimo na karikaturah. Poslušal je najino poročilo o težkočah in o možnostih uspešnega dela. Govoril je dobro italijansko in tu pa tam dodal kakšno angleško besedo, ki je kazala, da spada v razred izobražencev. Rekel je, da se imenuje Luigi. Zdelo se je, da ga Mino pozna, toda nikoli prej niti kasneje ni povedal, kdo da je.

Luigija sem videl nekaj mesecev kasneje v Genovi, še prej pa so po radiu sporočili, da pride. Poskrbel sem mu ponarejene dokumente. Ostal je v Genovi pet dni in ni nič povedal, kako je prišel tja. Prišel je v moj urad, šla sva kosit in večerjat skupaj, klepetala o mnogih stvareh, o «službi» in še o marsičem ter se še večkrat videla naslednje dni. Zvedel sem samo, da je pred leti živel dolgo v Italiji in da je študiral v Florenci. Neverjetno neprisiljeno se je obnašal, ko je hodil po genovskih ulicah in v javnih lokalih, ki sva jih obiskovala. Do nevarnosti je kazal takšen prezir, da je bil človek kar osupnjen. Šla sva celo v gledališče.

V Luganu je dal razna navodila s hladno vljudnostjo. Meni je šlo to malce na živce ter sem izrabil neko priliko, da sem mu pojasnil, da imamo jaz, moji prijatelji in vsi antifašisti samo en smoter: koristiti svoji domovini in se boriti proti nacifašizmu. «Se razume,» je takoj odgovoril Luigi, «toda morate mi dovoliti, da vas spomnim na to, da sem pred dvema neznancema. Sicer razpolagamo z informacijami in vem, da vam lahko zaupamo Po drugi strani, če hočemo, da se bo vse razvijalo prav, pa moramo sporazumno sodelovati.» Ni govoril o hierarhijah, o ukazih, ki bi jih bilo treba dajati ali sprejemati. Oblika je bila popolna, in tudi logika.

Vrnila sva se zvečer v S Pietro di Castelveccana v malo vilo Rigola, kamor se je iz mesta preselila Minova družina in kjer je on namestil glavni štab misije ter hodil od tam vsako jutro v Milan.

Naslednje jutro ob zori sva se skupno s Faustom napotila po cesti ob jezeru, da bi stopili na vlak v Lavenu. Bila je jasna in mrzla zora. Prva jutranja zarja je odsevala na mirnem jezeru, ki ga je božala sapica in ki je le včasih malce vzvalovilo kot velikanska steklena plošča, po kateri bi drsel rahel curek vode V tej globoki tišini, ki je sledila neverjetnemu miru v Luganu, je bila hoja lahka in prijetna; in opajal sem se nad tem mirom po tolikih in tolikih mučnih dneh ter dušečih nočeh letalskih alarmov, bombnih napadov, malih in velikih nevarnosti vojne in borbe Pogovor in čar tiste jutranje ure sta nam krajšala dolgo pot in čas. Mino me je zbadal z običajno prisrčno ironijo. Fausto, ki je bil bolj jedek, me je svaril, naj ne «pokvarim» Mina s politiko. Rekel je: «Pusti ob strani politiko, ki je umazana stvar. On mora misliti na vse kaj drugega.» «Zaboga!» sem odločno odvrnil. «Čemu pa ste prišli v Italijo? Ali misliš, da nosi Mino s seboj dediščino imena svojega strica samo zaradi lepšega? Naša borba je predvsem politična in ne vojaška. Naša volja po dokončnem zrušenju fašizma je politična. Vojna je politično dejanje.»

«Neumnosti,» je odgovoril Fausto.

V Milanu je Mino takoj odšel k Parriju, jaz pa sem se odpeljal z vlakom proti Genovi.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1 - II, Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — Vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SFRJ: posamezna številka v tednu in nedeljo 50.- din, mesečno 1.000 — in letno 10.000 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS. Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14-603-86 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno upravni 250, osmrtnice 150 lir. — Mali oglasi 40 lir beseda. — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst